

KOOLIUURING 2019

TAGASIDERAAMAT KOOLILE NR 48

Tallinna Ülikooli haridusinnovatsiooni keskus (HIK) viis 2019 aasta jaanuaris-veebruaris läbi *Kooliuuringu 2019* milles osales 2192 õpetajat 65 koolist üle Eesti. Käesolev tagasisideraamat on mõeldud uurimuses osalenud koolile nr 48. Raamat pakub koolile võimalust ennast võrrelda teiste uuringus osalenud koolidega ning soovi korral kasutada tulemusi oma edasise arengu kavandamisel. Tagasisideraamat koosneb järgmistest osadest:

1. UURINGU TUTVUSTUS	2
2. KOOLIDE VÕRDLOS	4
3. KOOLI PROFILIJONISED	27
4. ÕPETAJATE OOTUSED KOOSTÖÖLE JA MUUTUSTELE KOOLIS	31
LISA 1. ORGANISATSIOONIKULTUURI MÕÕDIK	35

1. UURINGU TUTVUSTUS

EESMÄRK. Pakkuda osalevatele koolidele võimalust võrrelda ennast teiste koolidega mitmete koolielu ja koolikultuuri näitajate osas, sealhulgas kooli organisatsioonikultuur, õpetajate õpikäsitus ja enesetaju, koostöisus, tajutud (üle)koormus ja läbipõlemine, õpetajate emotsionaalne seotus kooliga. Samuti on eesmärgiks kirjeldada muutusi, mida õpetajad oma koolilt ja Eesti hariduselt tervikuna ootavad.

VALIM. Uurimuse sihtrühmaks olid koolis töötavad õpetajad, kooli jaoks oli uurimuses osalemine vabatahtlik. Osalemiseks registreeris ennast 67 kooli, küsitlus viidi läbi 65 koolis. Selleks, et kooli õpetajaskonna kohta saaks teha usaldusväärseid järeldusi olid välja töötatud järgmised valimi nõuded – vt tabel 1.

TABEL 1. VALIMI NÕUDED UURIMUSES OSALENUD KOOIIDELE

Kui koolis vastaval õppetasemel vähemalt 0,5 koormusega töötavate õpetajate arv on...	...siis peaks küsimustikule vastanute osakaal olema vähemalt:
...alla 20	90% (kõigist vastaval tasemel töötavatest õpetajatest)
...21-30	85%
...31-40	80%
...41-50	75%
...51-60	70%
61 ja rohkem	65%

Viiel koolil jäi osalenud õpetajate arv väiksemaks eeldatust, vastavate koolide tagasisideraamatus on toodud selgitus kooli tulemuste interpreteerimise kohta. Uurimuses osalenud koolide nimekiri on toodud tabelis 2.

TABEL 2. KOOLIÜRINGUS 2019 OSALENUD KOOLID

Alu Kool	Anna Haava nimeline Pala Kool	Aravete Keskkool
Ehte Humanitaargümnaasium	Hagudi Põhikool	Heimtali Põhikool
Juhan Liivi nimeline Alatskivi Kool	Jõgevamaa Gümnaasium	Jõhvi Põhikool
Järveküla Kool	Jüri Gümnaasium	Kalamaja Põhikool
Kalmetu Põhikool	Kehra Gümnaasium	Keila Kool
Kiili Gümnaasium	Kiviõli I Keskkool	Kohtla-Järve Ahtme Gümnaasium
Kose Gümnaasium	Kuressaare Gümnaasium	Kuusalu keskkool
Kärdla Põhikool	Lasnamäe Gümnaasium	Läänemaa Ühisgümnaasium
Lümanda Põhikool	Muraste kool	Mäetaguse Põhikool
Narva Soldino Gümnaasium	Otepää Gümnaasium	Peetri Lasteaed- Põhikool
Pelgulinna Gümnaasium	Pirita Majandusgümnaasium	Põlva Gümnaasium
Pärnu Raeküla Kool	Pärnu-Jaagupi Põhikool	Ruila Põhikool
Räpina Ühisgümnaasium	Tabasalu Ühisgümnaasium	Tallinna Arte Gümnaasium
Tallinna Inglise Kolledž	Tallinna Kunstigümnaasium	Tallinna Kuristiku Gümnaasium
Tallinna Pääsküla Kool	Tallinna Rahumäe Põhikool	Tallinna Reaalkool
Tallinna Saksa Gümnaasium	Tallinna Südalinna Kool	Tallinna Tondi Põhikool
Tallinna Toomkool	Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium	Tallinna Ühisgümnaasium
Tamsalu Gümnaasium	Tartu Forseliuse Kool	Tartu Karlova Kool
Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium	Tartu Luterlik Peetri Kool	Tartu Tamme Gümnaasium
Tartu Veeriku Kool	Uulu Põhikool	Valga Põhikool
Viimsi Gümnaasium	Vinni-Pajusti Gümnaasium	Võru Gümnaasium
Vändra Gümnaasium	Väätsa Põhikool	

MEETOD. Kasutati küsitlusmeetodit. Küsimustiku töötas välja Tallinna Ülikooli HIK, kasutades kahe varasema *Kooliuurimuse* (2016 ja 2017) kogemusi. Valdavalt sisaldas küsimustik rahvusvaheliselt kasutatavaid ja Eestis kontrollitud mõõtmisinstrumente (skaalasad), lisaks avatud küsimused, millega uuriti õpetajate koostöösoove ning ootusi muutustele nii oma koolis kui ka Eesti hariduses tervikuna.

PROTSEDUUR. Küsitlus viidi läbi *Survey Monkey* (SM) küsitluskeskkonnas. Iga osalenud kool sai SM lingi, mida kooli kontaktisik jagas kooli õpetajate hulgas. Küsimustiku täitmine võttis aega orienteeruvalt 20 minutit. Küsitlus viidi läbi ajaperioodil 7. jaanuar kuni 4. märts 2019. Iga osalev kool sai valida talle sobiva ajavahemiku (ca 2 nädalat), mille jooksul kooli õpetajad said küsimustikule SM abil vastata.

Nii õpetaja kui koolid osalesid uuringus anonüümsetena. Iga kool sai numbrilise koodi, mida teab ainult osalev kool ise. Kõigis võrdlusandmetes – joonistel, tabelites - kasutatakse mitte koolide nimesid, vaid numbrilisi koode.

2. KOOLIDE VÕRDLUS

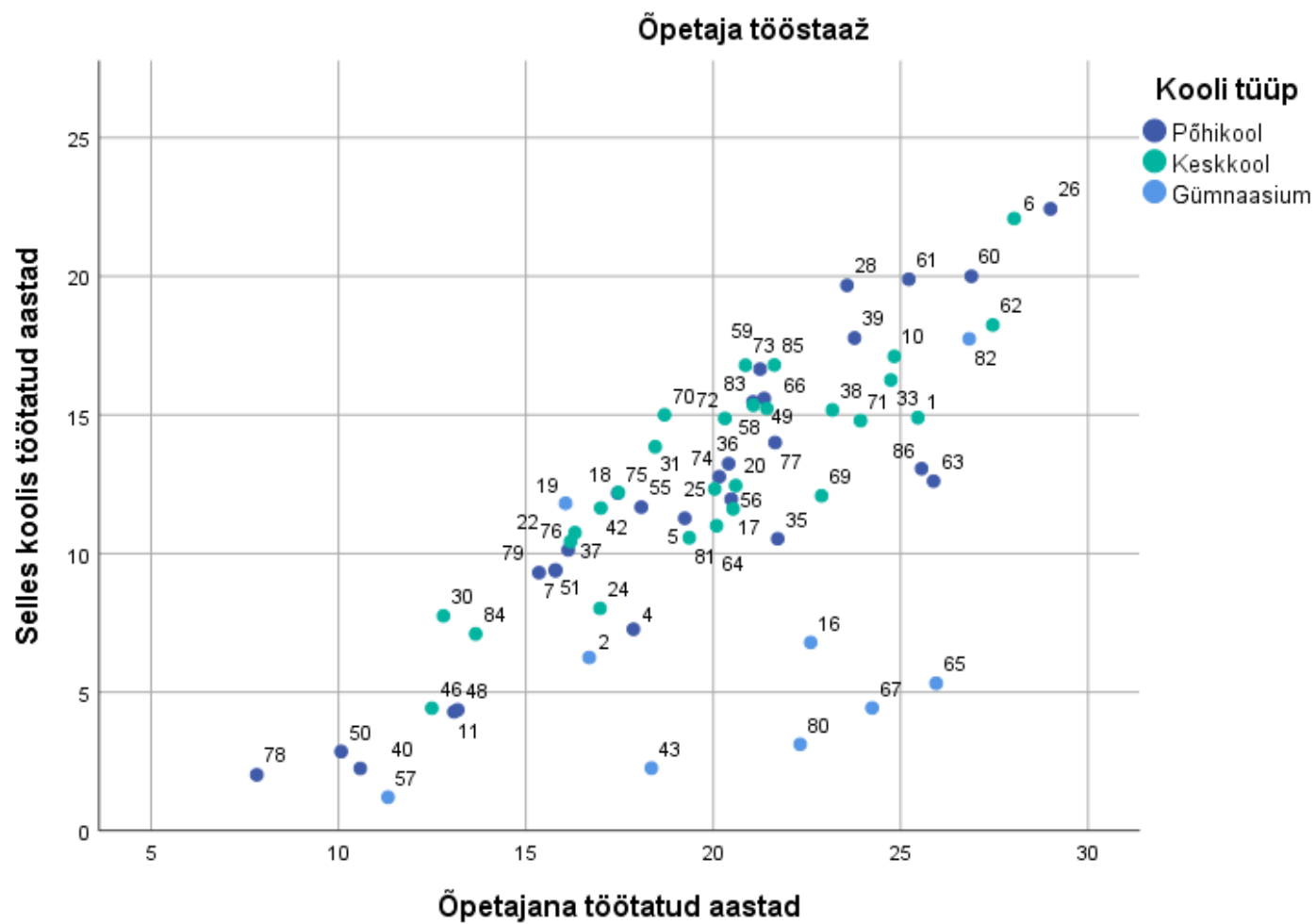
Järgnevalt on esitatud koolide võrdlus uuringus kasutatud näitajate alusel. Võrdlus on esitatud nn pilvejoonistena, iga joonis kirjeldab vastava kooli õpetajate vastuste keskmist väärtust kahe näitaja alusel. Samuti pakub joonis visuaalselt hoomatavat pilti kooli asendist/positsioonist võrrelduna teiste koolidega. Joonistel on kasutatud nii üksikväärdete kokku liitmisel saadud näitajaid (näit organisatsioonikultuur, lahkumiskavatsus jt) kui ka vastuseid üksikväärdetele. Igal pilvejoonisel on värviliselt eristatud kolme tüüpi koolid:

1. Põhikool: kool, kus viiakse läbi õppetööd põhikooli esimeses, teises ja kolmandas astmes (sh lasteaed-alkoolid)
2. Keskkool: kool, kus viiakse õppetööd läbi nii põhikooli esimeses, teises ja kolmandas astmes kui ka gümnaasiumiastmes
3. Gümnaasium: kool, kus viiakse õppetööd läbi vaid gümnaasiumiastmes

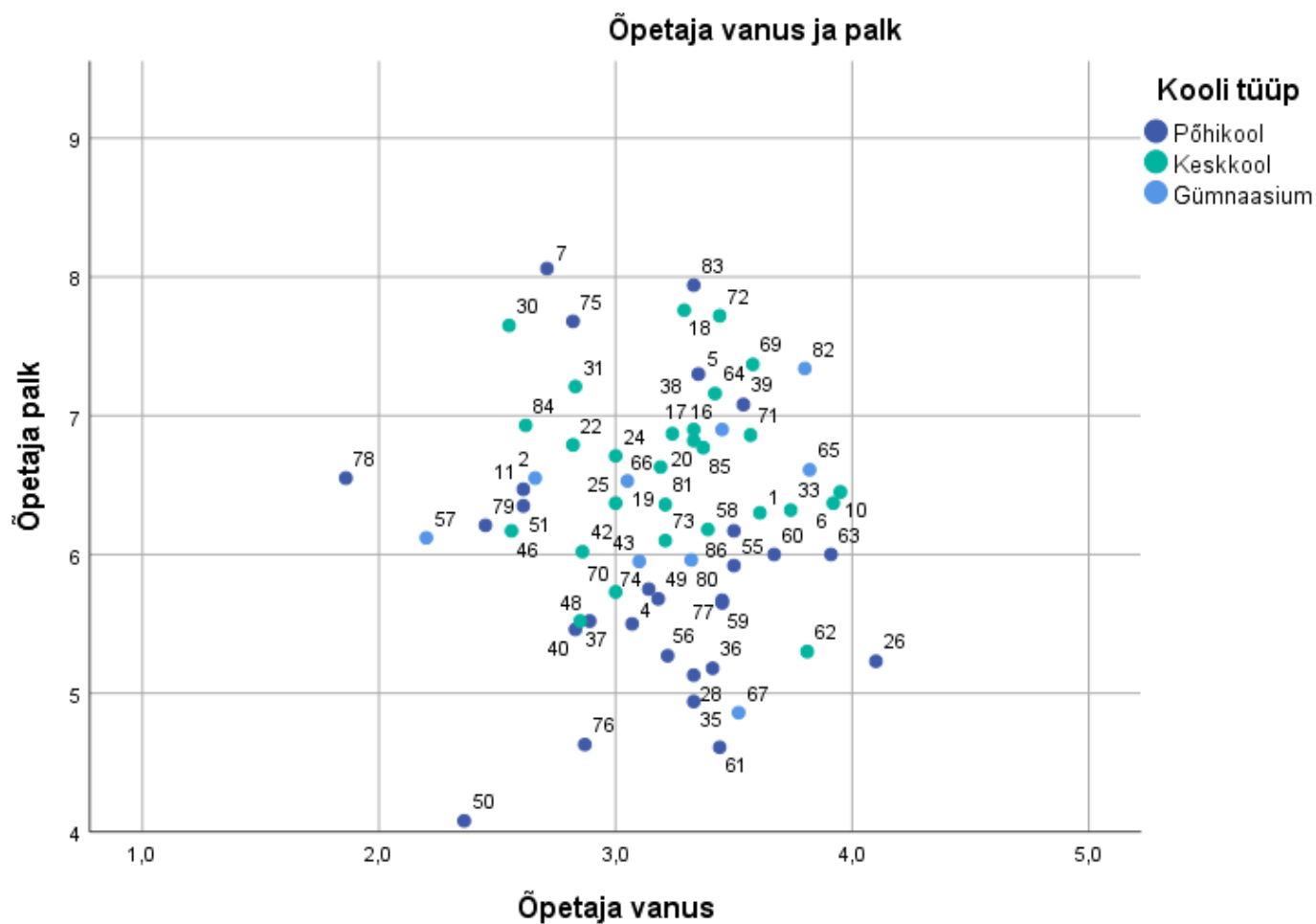
Täpsemad selgitused pilvejooniste interpreteerimise kohta esitatakse osalenud koolidele mõeldud ümarlaual 26. aprillil kell 13. 00 HIK-is. Samuti ootame huvitatud koole maikuus individuaalsetele konsultatsioonidele Tallinna Ülikoolis, et lahata põhjalikumalt kooli tulemusi ning leida võimalusi edasiseks koostööks kooli ja ülikooli vahel. Individuaalsele konsultatsioonile registreerimine toimub meili teel (merlin.linde@tlu.ee).

2.1. ÕPETAJA

2.1.1. ÕPETAJA TÖÖSTAAŽ . *Horisontaalne telg*: vastus küsimusele „Kui kaua oled Sa õpetajana töötanud (aastad)“. *Vertikaalne telg*: vastus küsimusele „Kui kaua oled Sa selles koolis töötanud (aastad)“

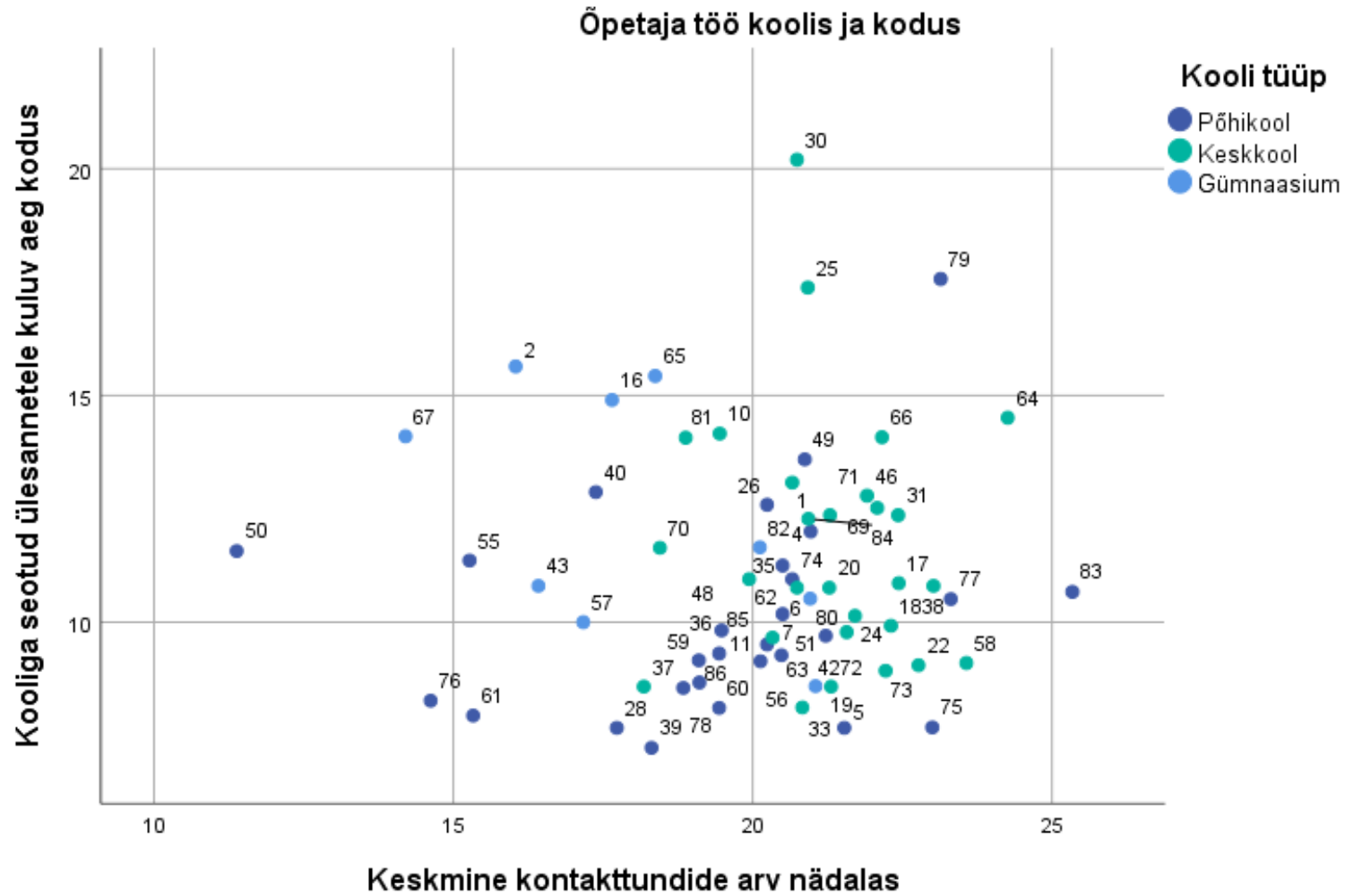

2.1.2. ÕPETAJA VANUS JA PALK. *H-telg: õpetaja vanus.* skaala: 1) alla 30 aastat; 2) 30-39 aastat; 3) 40-49 aastat; 4) 50-59 aastat; 5) 60-69 aastat; 6) 70 aastat või vanem. *V-telg: „Sinu eelmise sügise keskmine netopalk kuus (kättesaadud töötasu) sellest koolist oli“.* skaala: 1) Alla 500 EUR; 2) 501-600 EUR; 3) 601-700 EUR; 4) 701-800 EUR; 5) 801-900 EUR; 6) 901-1000 EUR; 7) 1001-1100 EUR; 8) 1101-1200 EUR; 9) 1201-1300 EUR; 10) rohkem kui 1300 EUR

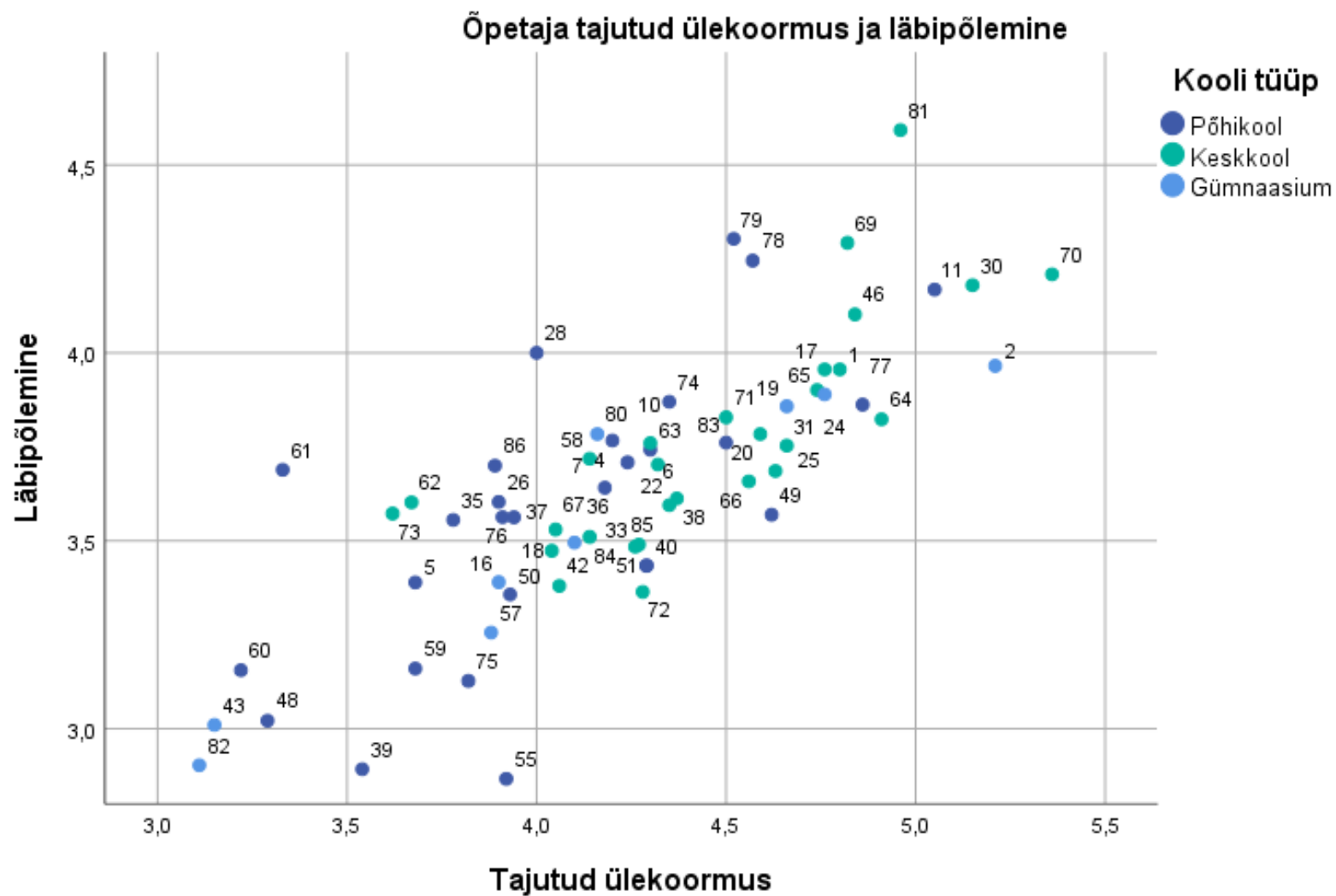

2.1.4. ÕPETAJA TÖÖ KOOLIS JA KODUS. **H-Telg:** „Milline on Sinu keskmine kontakttundide arv nädalas sellel õppeaastal?“ **V-telg:** „kui palju aega kulub sul koolitööga seotud ülesannetele (õpilastööde parandamine, administratiivtöö jm) kodus“. Keskmiselt ... tundi nädalas

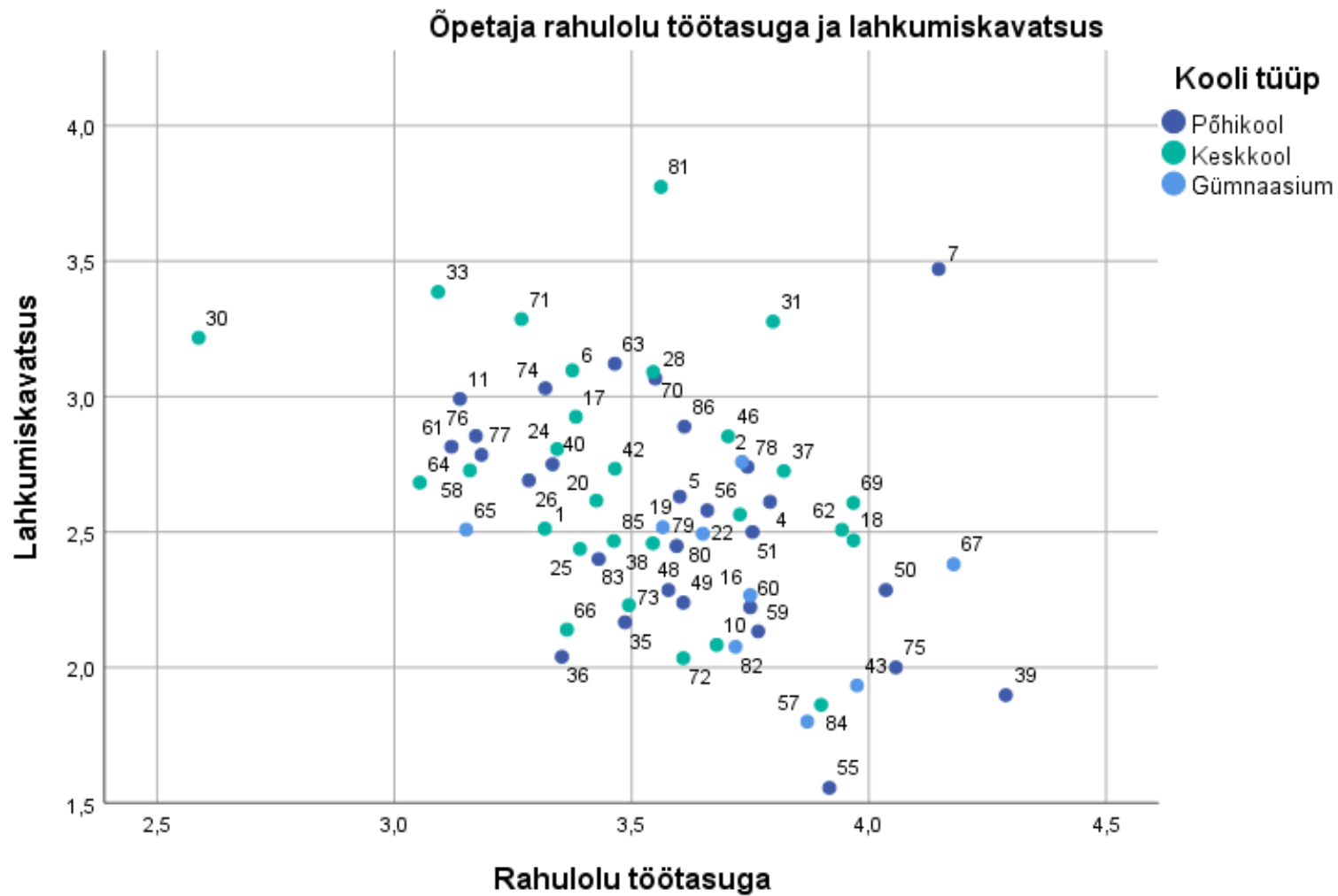

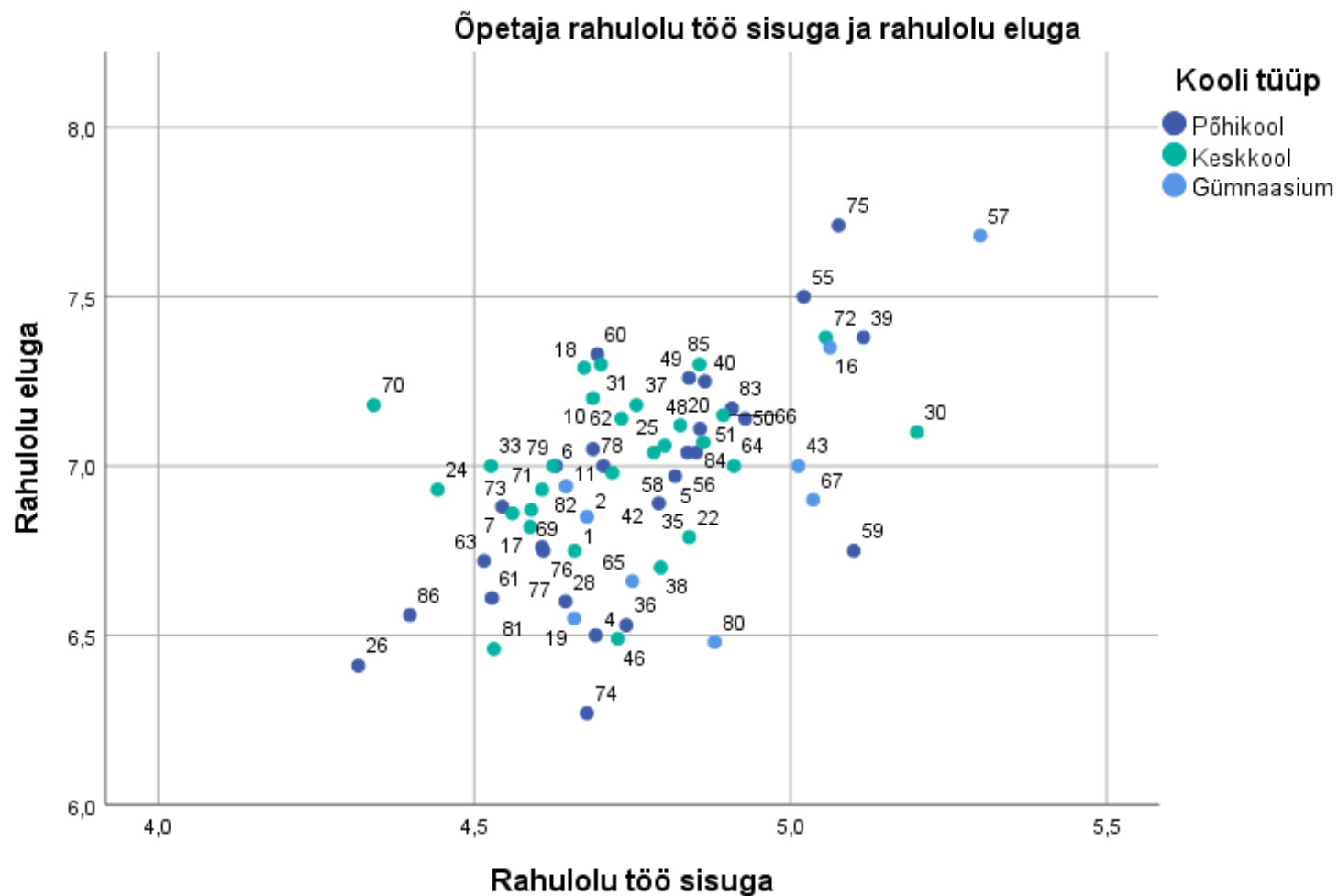
2.1.5. ÕPETAJA TAJUTUD ÜLEKOORMUS JA LÄBIPÕLEMINE. *H-telg*: Tajutud ülekoormus (7-palliline skaala mille suurem väärtus osutab suuremale ülekoormusele). *V-telg*: Läbipõlemine (7-palliline skaala mille suurem väärtus osutab suuremale läbipõlemisele)

2.1.6. ÕPETAJA RAHULOLU TÖÖTASUGA JA LAHKUMISKAVATSUS. *H-telg*: õpetaja rahulolu töötasuga (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale rahulolule). *V-telg*: Lahkumiskavatsus praegusest töökohast (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale valmisolekule töökohta vahetada)

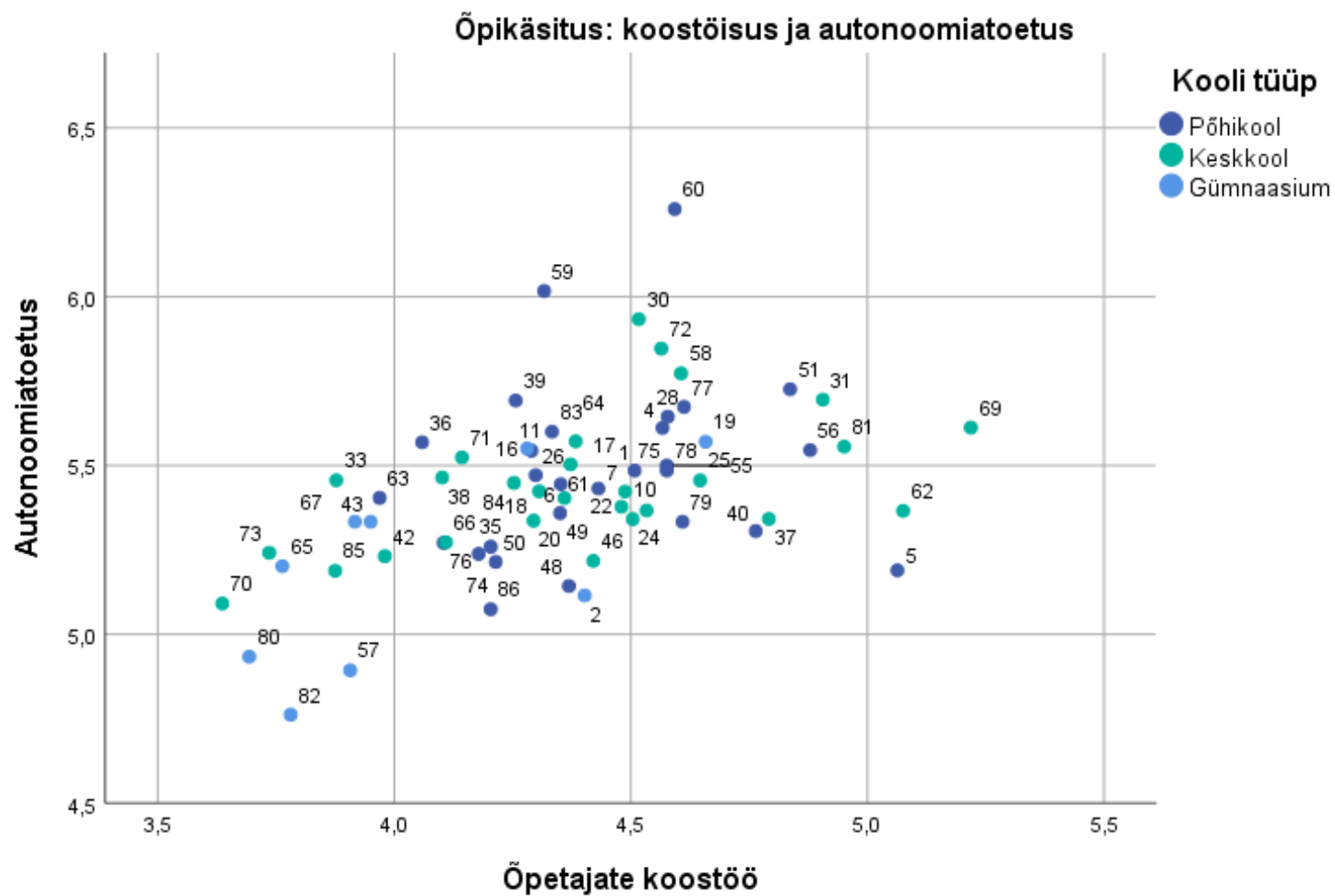

2.1.7. ÕPETAJA RAHULOLU TÖÖ SISUGA JA RAHULOLU ELUGA. *H-telg:* õpetaja rahulolu oma töö sisuga (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale rahulolule). *V-telg:* Õpetaja rahulolu eluga. Vastus küsimusele „Nüüd kujuta ette treppi, mille alumine aste on tähistatud nulliga ja ülemine aste kümnega. Trepi ülemine aste tähistab sinu jaoks parimat võimalikku elu, alumine aste aga kõige halvemat elu. Millisel trepiastmel sa enda arvates praegu oled, teades, et mida kõrgem aste, seda parem on elu ning mida madalam aste, seda halvem elu? Milline on sinu praegust elu iseloomustav trepiaste?“

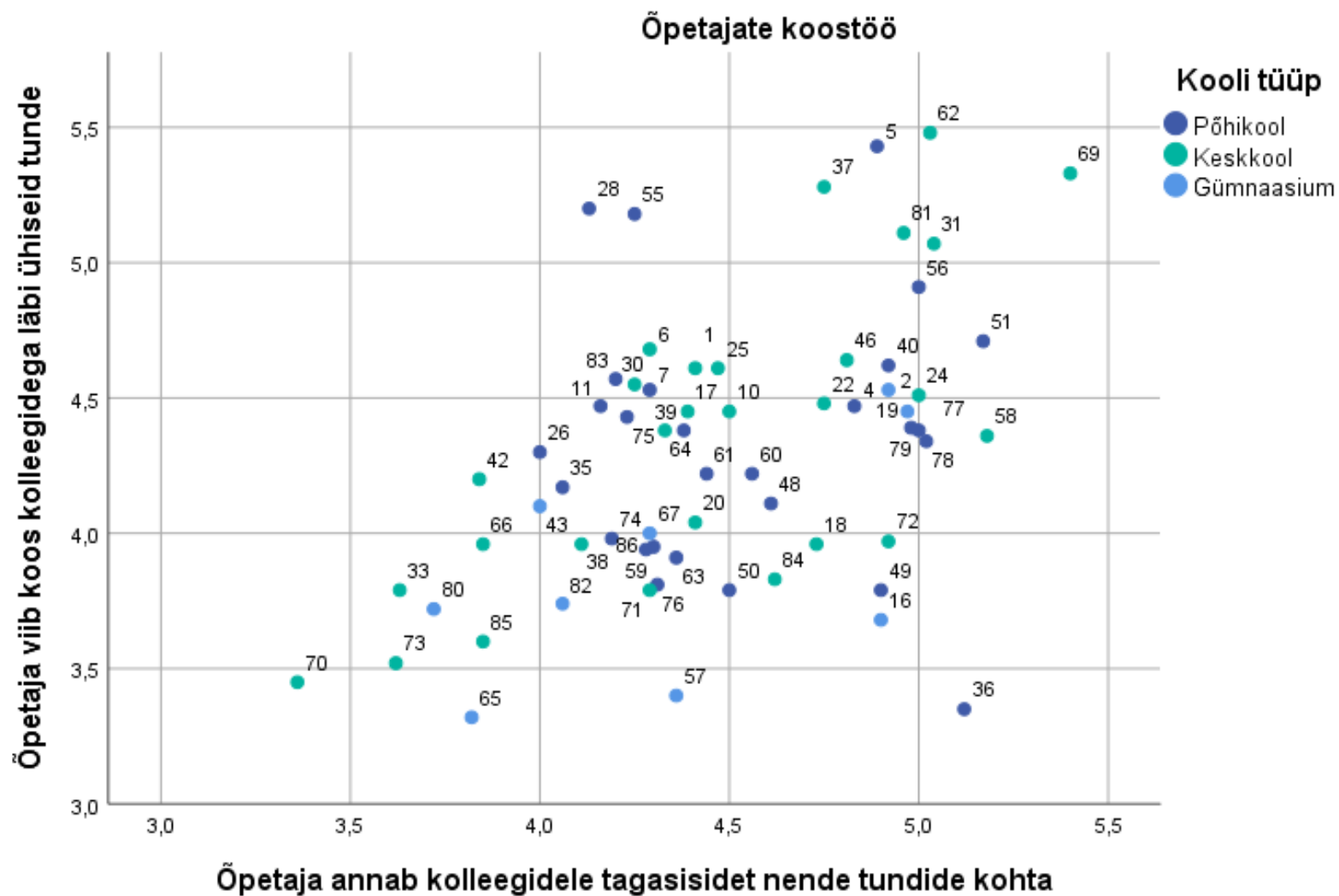

2.2. ÕPPETÖÖ

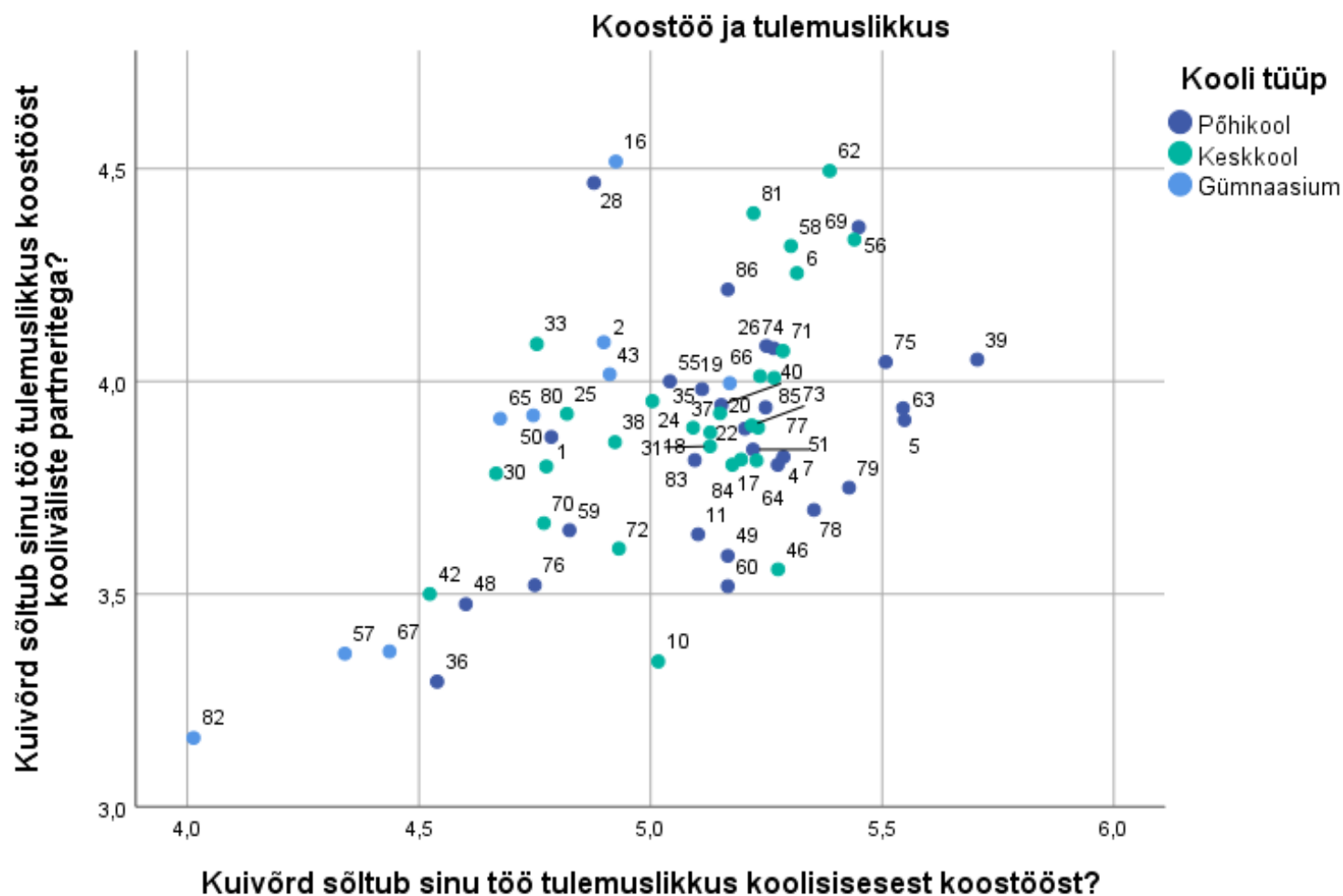
2.2.1. ÕPIKÄSITUS: KOOSTÖISUS JA AUTONOOMIATOETUS. *H-Telg*: Õpetajate omavaheline koostöö (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale koostöisusele). *V-Telg*: Õpilase autonoomiat toetav õpetamine (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab rohkem õpilase autonoomiat toetavale õpetamisviisile)

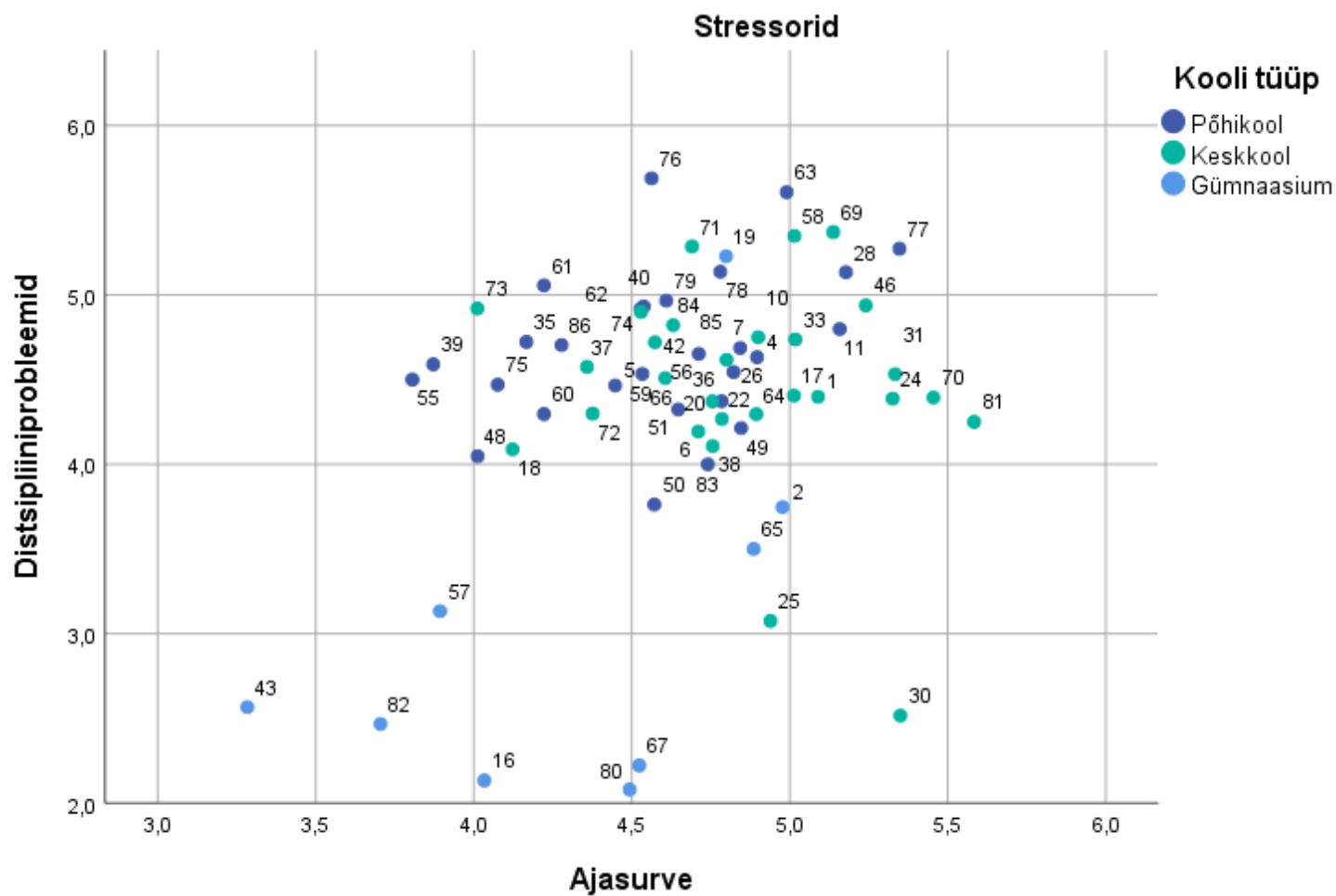
2.2.2. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ. *H-telg*: tagasiside kolleegidele (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab innukamale tagasiside andmisele). *V-Telg*: Ühiste tundide läbi viimine (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab sagedasemale ühiste tundide andmisele)

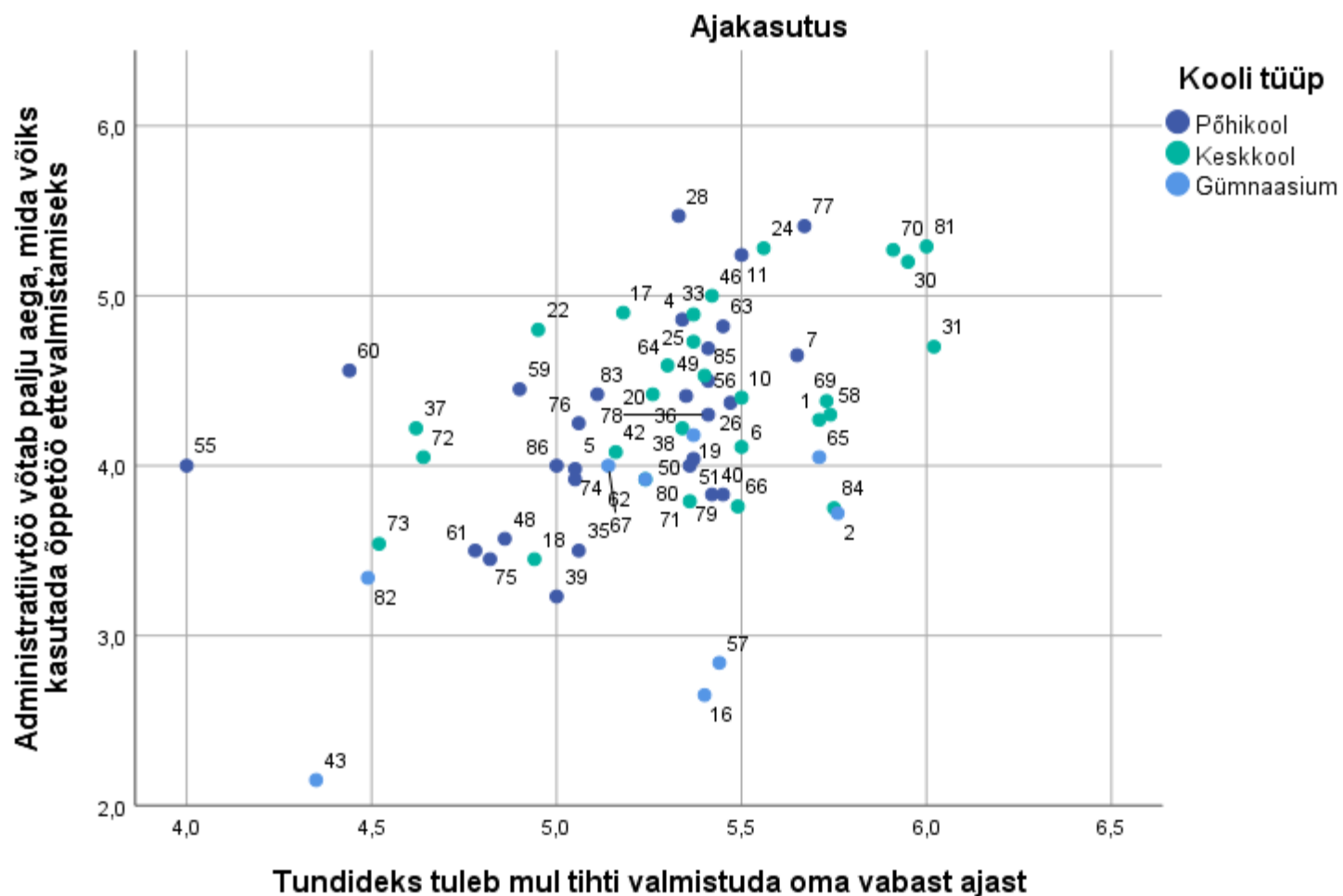
2.2.3. KOOSTÖÖ JA TULEMUSLIKKUS. *H-telg:* hinnang koolisese koostöö vajalikkusele (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale tajutud vajadusele). *V-Telg:* hinnang koolivälise koostöö vajalikkusele (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale tajutud vajadusele).

2.2.4. STRESSORID. *H-telg:* kuivõrd on õpetaja jaoks stressoriks ajasurve? (7-palliline skaala, mida suurem väärtus seda rohkem peetakse ajasurvet stressoriks). *V-telg:* kuivõrd on õpetaja jaoks stressoriks distsipliiniprobleemid? (7-palliline skaala, mida suurem väärtus seda rohkem peetakse distsipliiniprobleeme stressoriks)

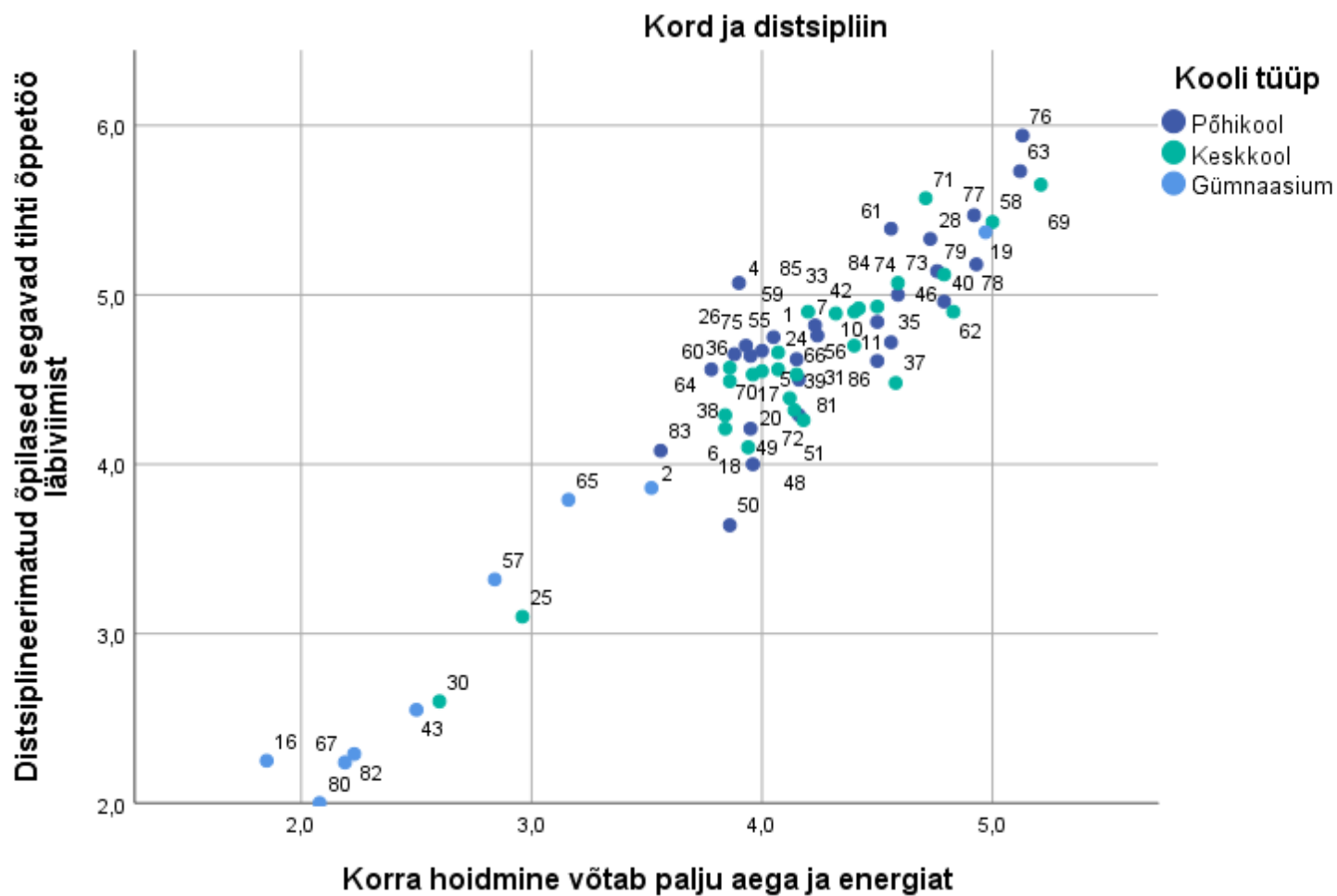

2.2.5. AJAKASUTUS. *H-Telg*: vabast ajast tundideks valmistumine (7-palliline skaala, mida suurem väärtus seda rohkem tuleb vabast ajast tundideks valmistuda). *V-telg*: administratiivkoormus (7-palliline skaala, mida suurem väärtus, seda rohkem tajub õpetaja liigset administratiivkoormust)

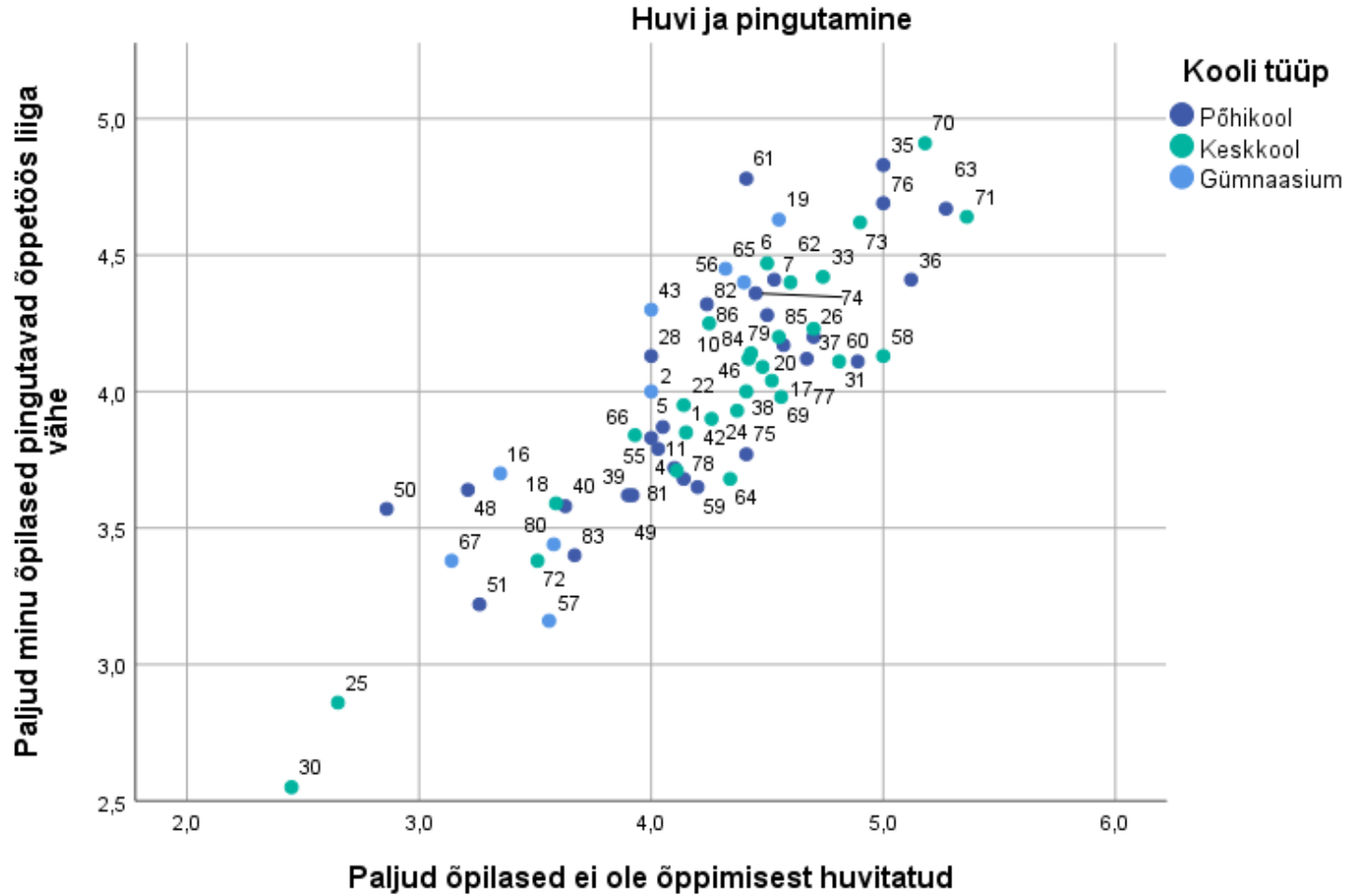

2.2.6. KORD JA DISTIPLIIN. *H-telg:* nõustumine väitega „korra hoidmine võtab palju aega ja energiat“ (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale nõustumisele). *V-telg:* nõustumine väitega „distsiplineerimatud õpilased segavad tihti õppetöö läbiviimist“ (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale nõustumisele)

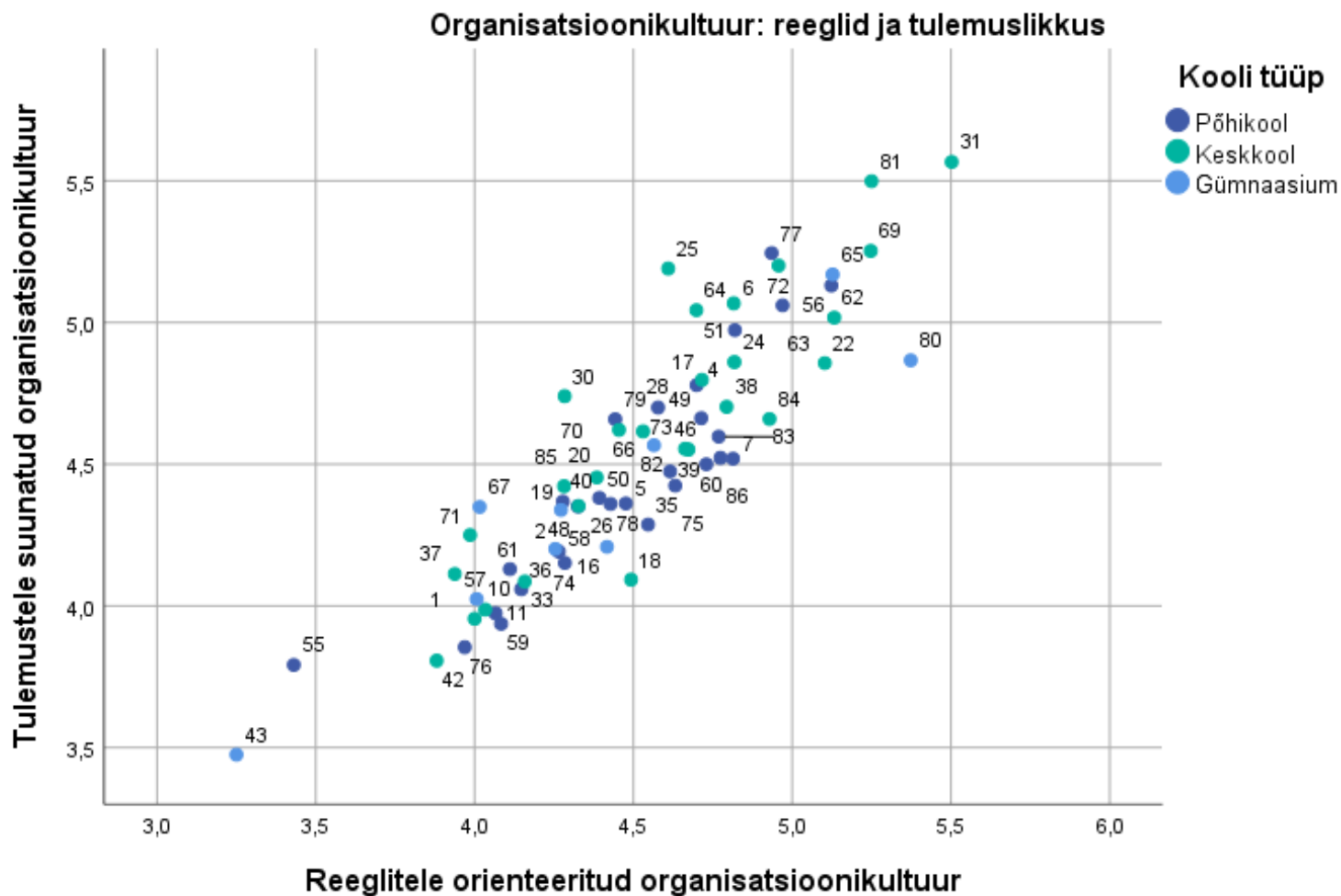

2.2.7. HUVI JA PINGUTAMINE. DISTSIPLIIN. **H-telg:** nõustumine väitega „paljud õpilased ei ole õppimisest huvitatud“ (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale nõustumisele). **V-telg:** nõustumine väitega „paljud minu õpilased pingutavad õppetöös liiga vähe“ (7-palliline skaala, suurem väärtus osutab suuremale nõustumisele)

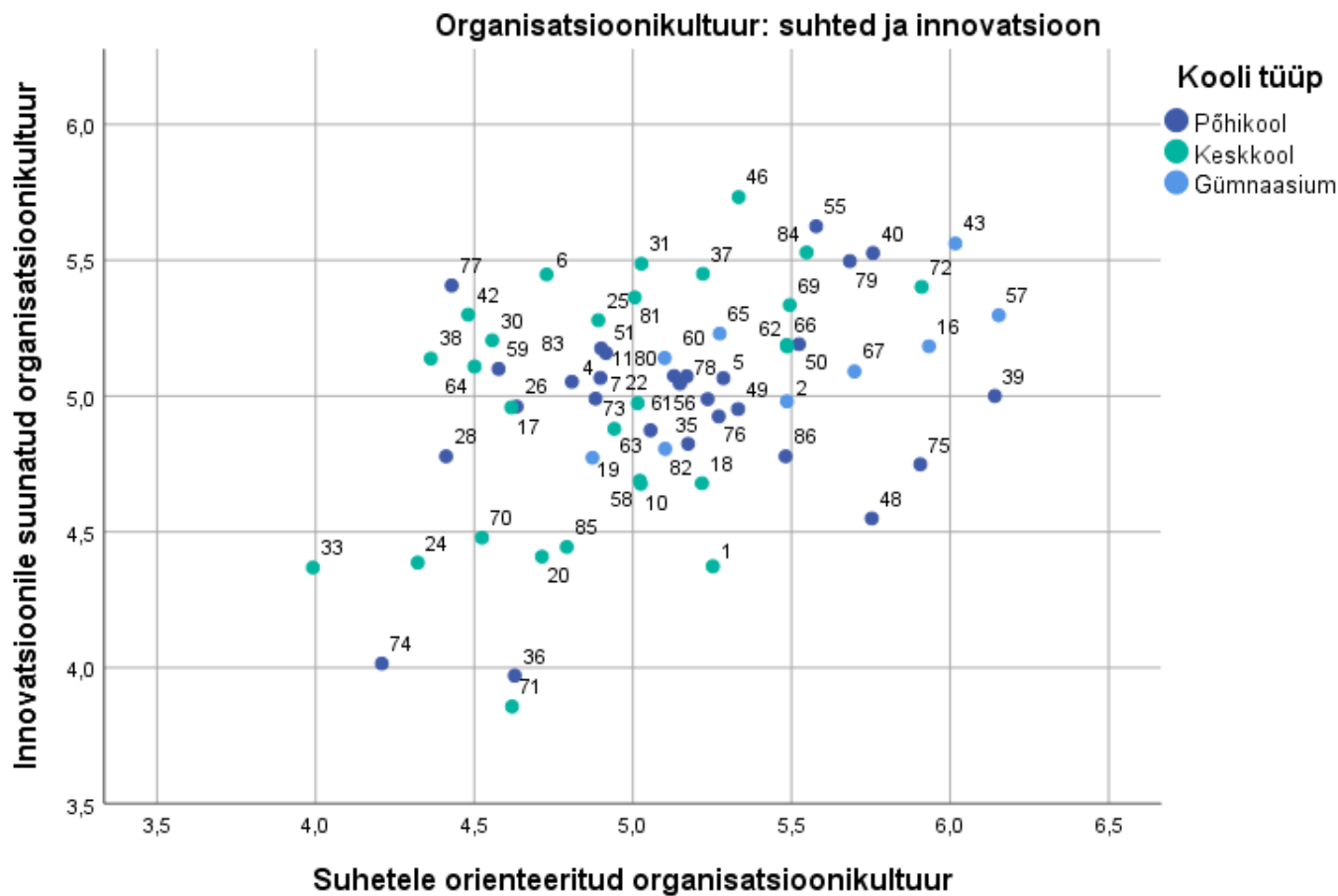

2.3. KOOL

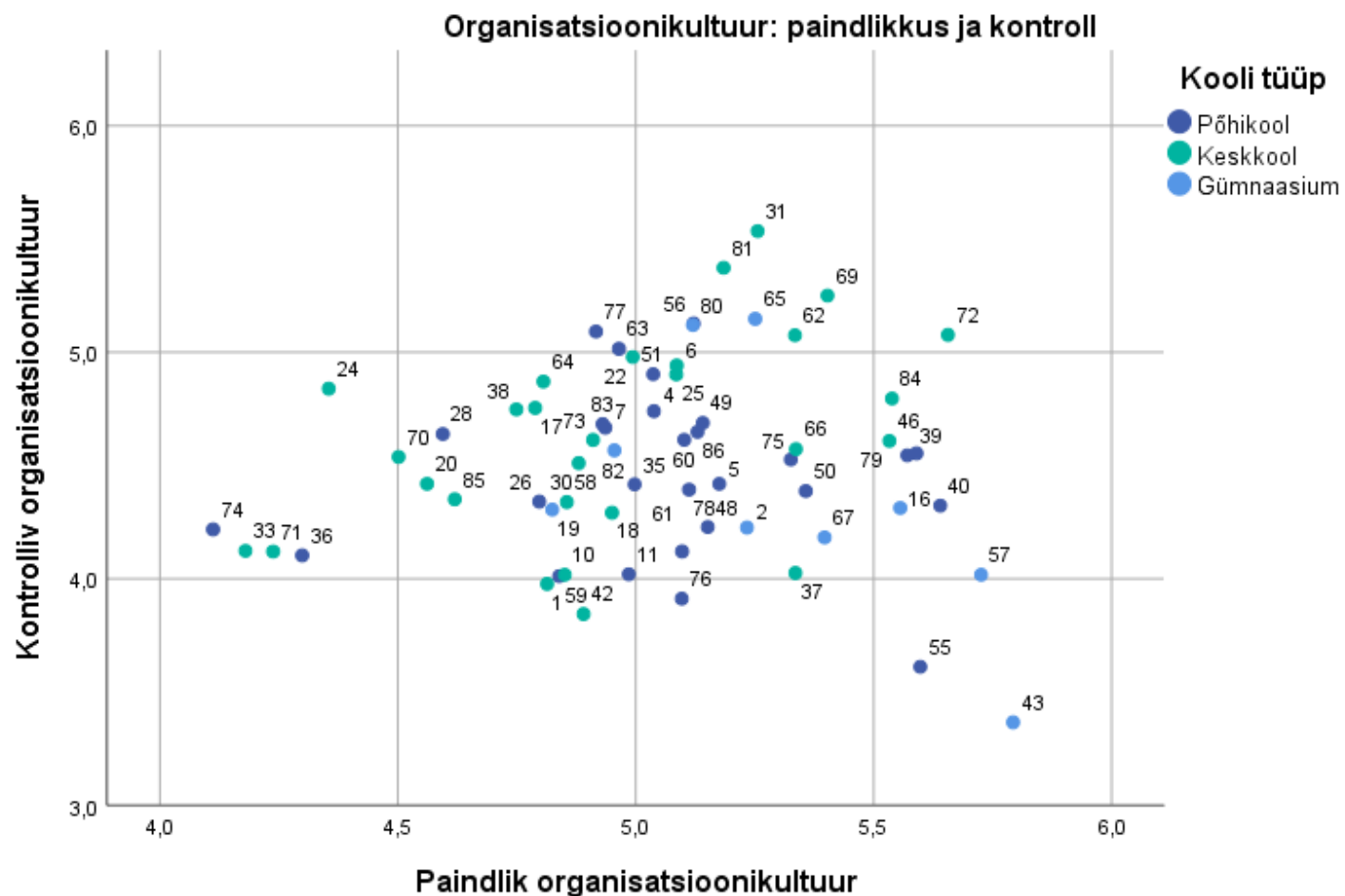
2.3.1. ORGANISATSIOONIKULTUUR: REEGLID JA TULEMUSLIKKUS. **H-telg:** reeglitele orienteeritud organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab reeglite järgimise olulisusele). **V-telg:** tulemustele orienteeritud organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab tulemuslikkuse suuremale väärtustamisele).
NB! Organisatsioonikultuuri mõõtmise osas vt selgitusi lisa 1

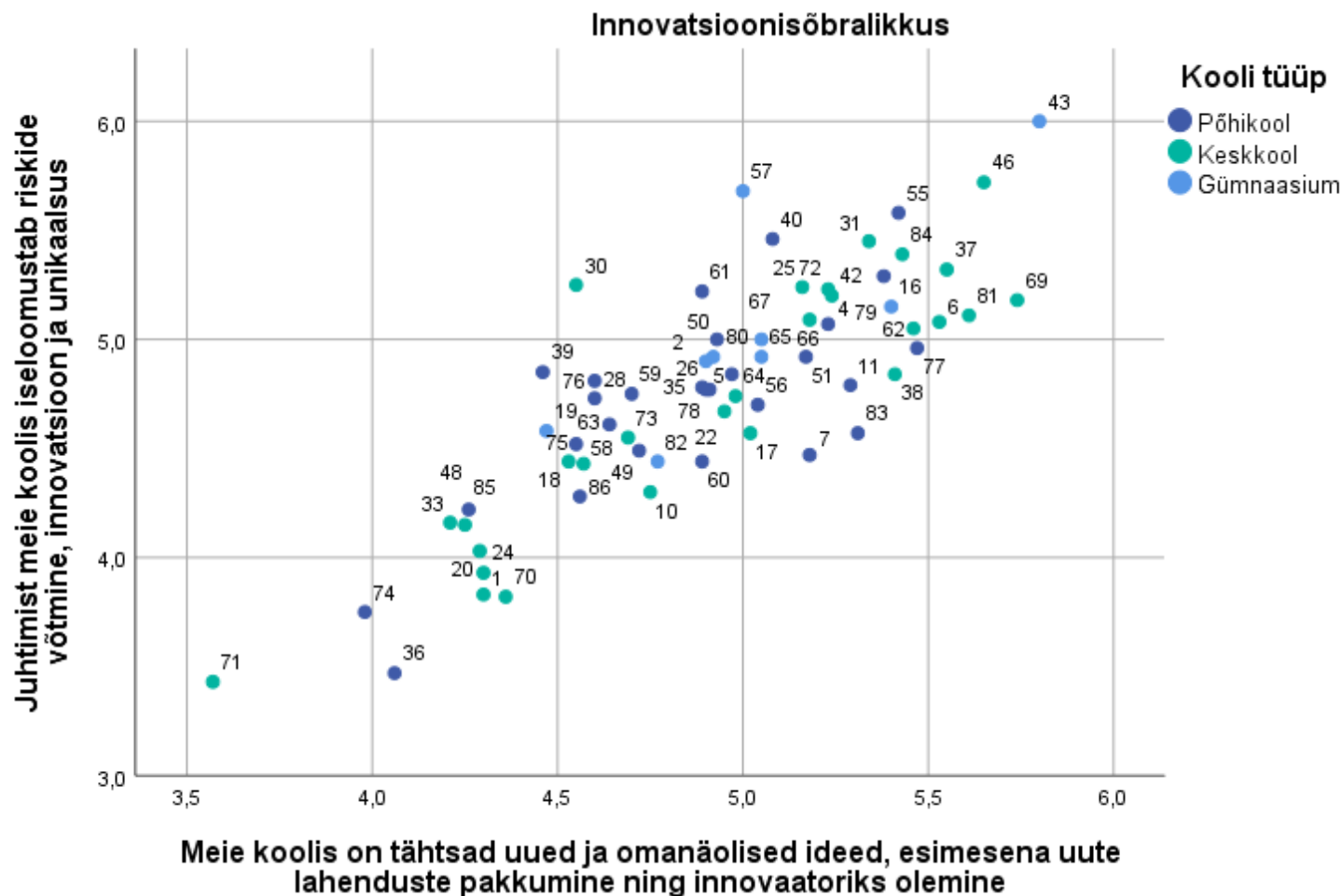
2.3.2. ORGANISATSIOONIKULTUUR: SUHTEDE JA INNOVATSIOON. **H-telg:** suhetele orienteeritud organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab suhete olulisusele). **V-telg:** innovatsioonile orienteeritud organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab innovatsiooni suuremale väärtustamisele)

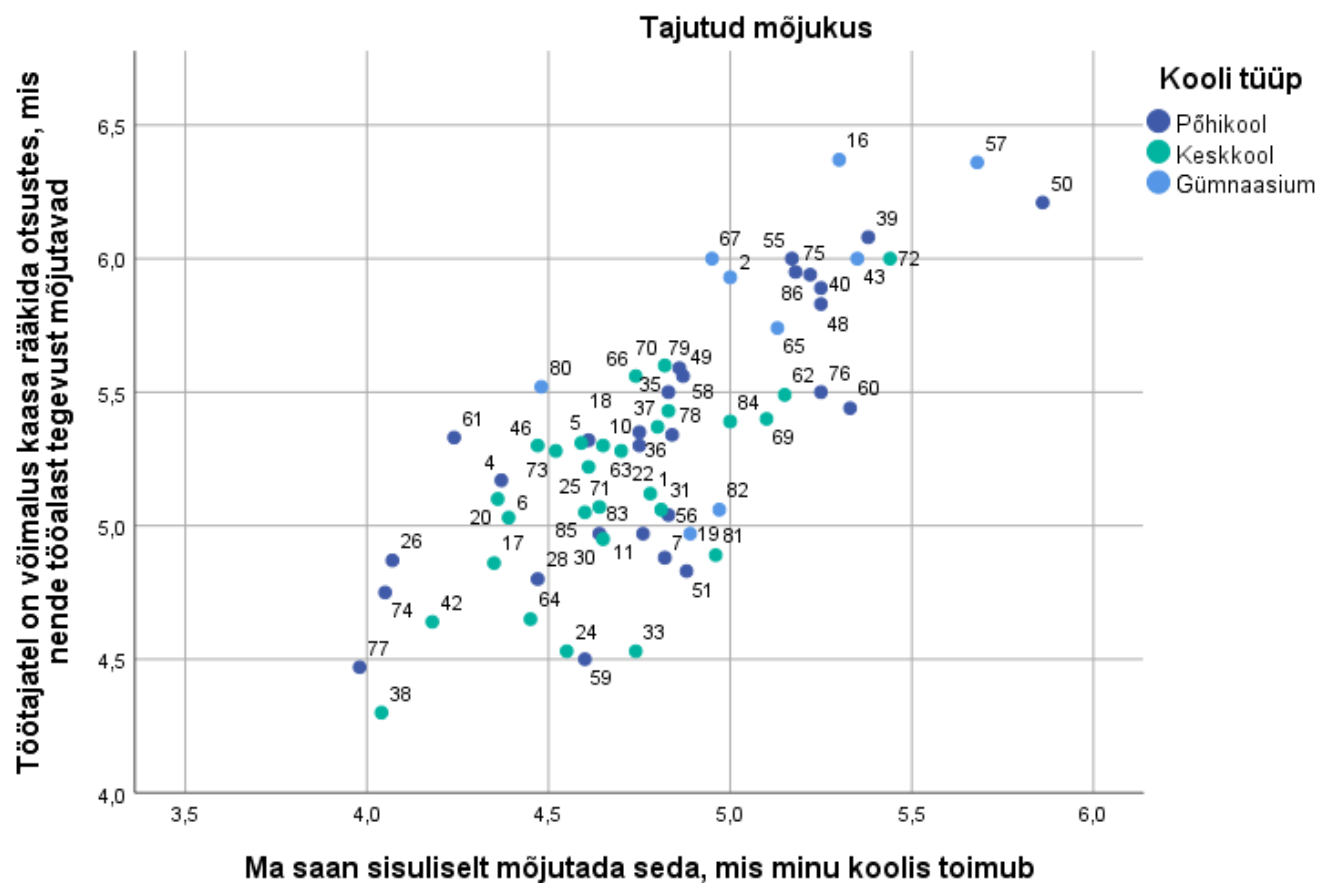
2.3.3. ORGANISATSIOONIKULTUUR: PAINDLIKKUS JA KONTROLL. *H-telg: paindlik organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab paindlikkuse olulisusele).*
V-telg: kontrolliv organisatsioonikultuur (suurem väärtus osutab kontrolli suuremale väärtustamisele)

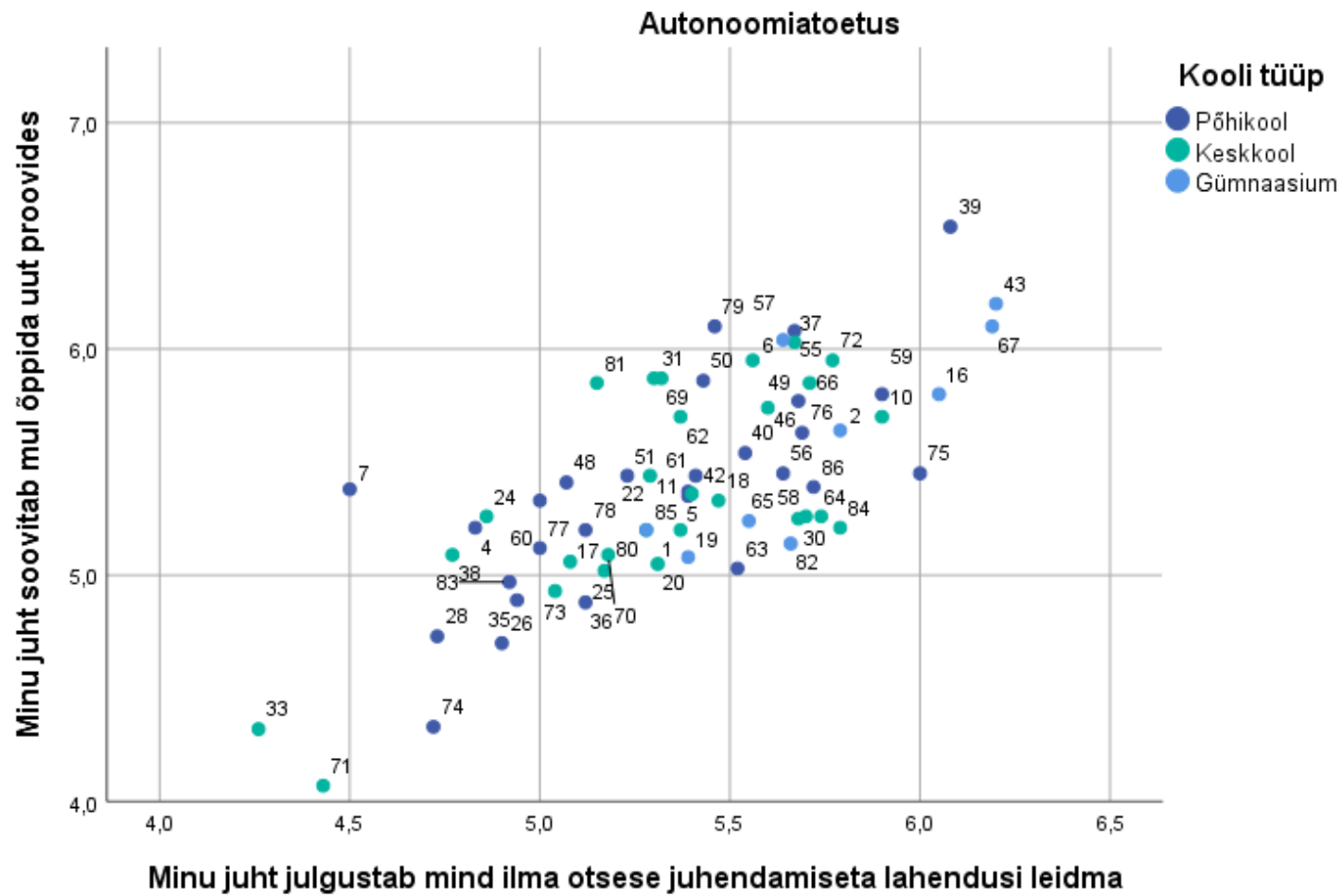
2.3.4. INNOVATSIOONISÕBRALIKKUS. *H-telg:* nõustumine väitega „Meie koolis on eelkõige tähtsad uued ja omanäolised ideed, esimesena uute lahenduste pakkumine ning innovaatoriks olemine“ (mida suurem väärtus seda rohkem nõustumist). *V-telg:* nõustumine väitega: „Juhtimist meie koolis iseloomustab riskide võtmine, innovatsioon ja unikaalsus“ (mida suurem väärtus, seda rohkem nõustumist)

2.3.5. TAJUTUD MÕJUKUS. **H-telg:** nõustumine väitega „Ma saan sisuliselt mõjutada seda, mis minu koolis toimub“ (suurem väärtus tähendab suuremat tajutud mõjukust). **V-telg:** nõustumine väitega: „Töötajatel on võimalus kaasa rääkida otsustes, mis nende tööalast tegevust mõjutavad“. (mida suurem väärtus, seda rohkem kaasärääkimist)

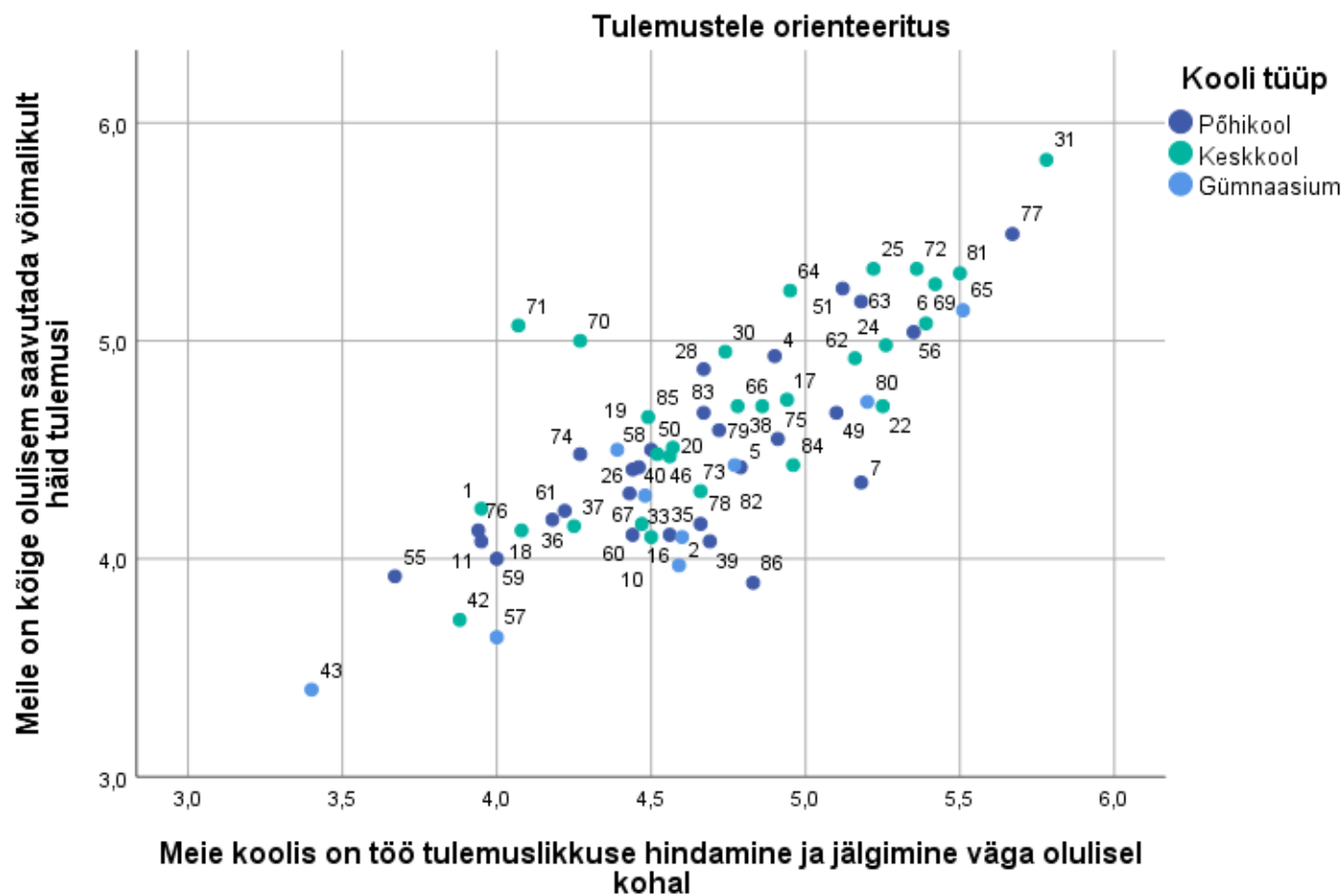

2.3.6. TAJUTUD AUTONOOMIATOETUS. H-telg: nõustumine väitega „Minu juht julgustab mind ilma otsese juhendamiseta lahendusi leidma“ (mida suurem väärtus seda rohkem nõustumist). **V-telg:** nõustumine väitega: „Minu juht soovib mul õppida uut proovides“. (mida suurem väärtus, seda rohkem nõustumist)

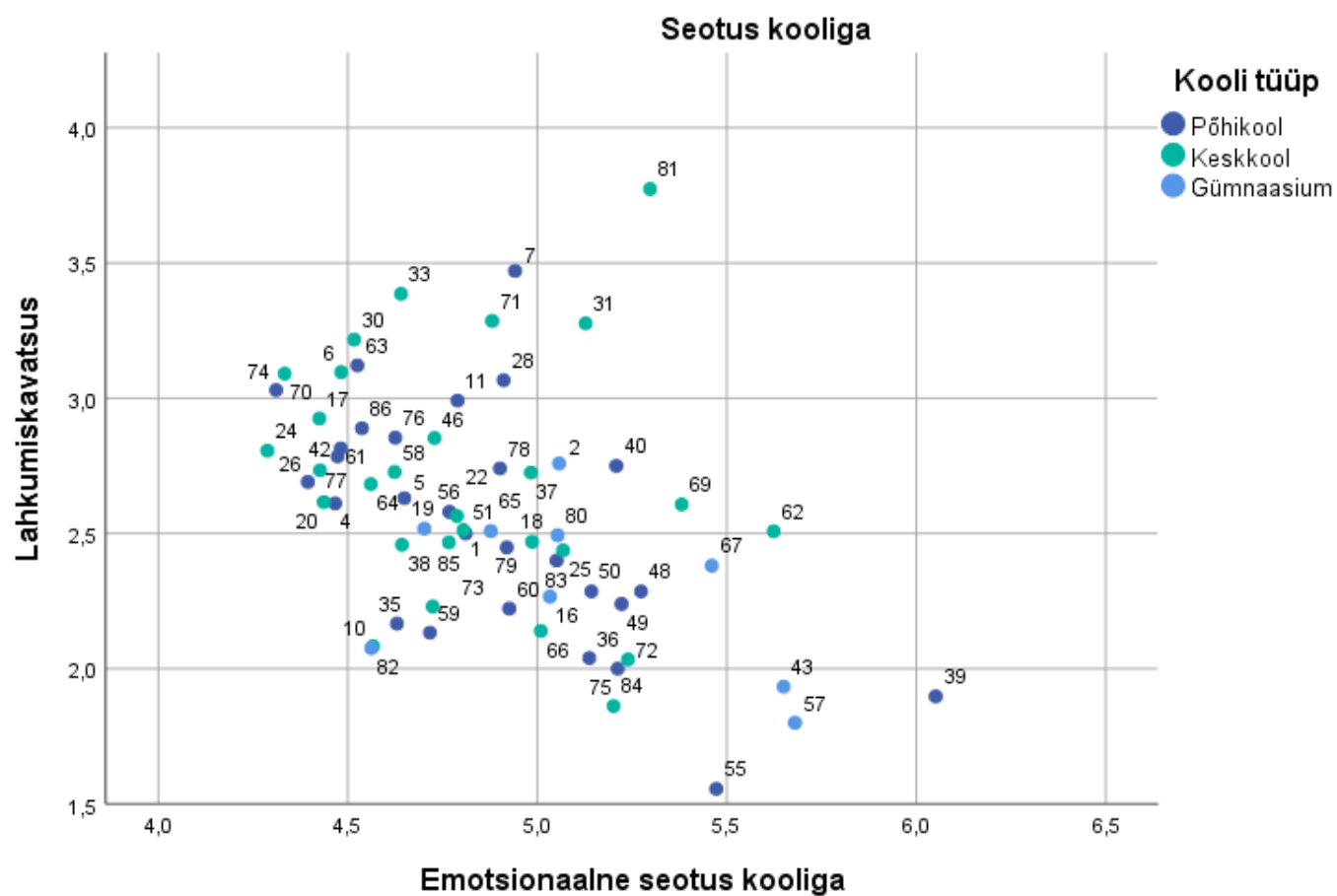

2.3.7. TULEMUSTELE ORIENTEERITUS. *H-telg:* nõustumine väitega „Meie koolis on töö tulemuslikkuse hindamine ja jälgimine väga olulisel kohal“ (mida suurem väärtus seda rohkem nõustumist). *V-telg:* nõustumine väitega: „Meile on kõige olulisem saavutada võimalikult häid tulemusi“ (mida suurem väärtus, seda rohkem nõustumist)

2.3.8. SEOTUS KOOLIGA. **H-telg:** õpetaja emotsionaalne seotus kooliga (suurem väärtus osutab tugevamale seotusele). **V-telg:** kavatsus töökohta vahetada (suurem väärtus osutab tugevamale lahkumiskavatsusele)

3. KOOLI PROFIILIJONISED

KOOLI PROFIIL. Järgnevalt on esitatud kooli nr 48 võrdlus teiste uurimuses osalenud koolidega kooli profiilide kujul. Profiil tähendab ülevaadet kooli hetkeolukorda iseloomustavatest näitajatest võrdluses teiste uuringus osalenud koolidega. Profiililt on näha kõigi uuringus osalenud koolide tulemused uurimuses kasutatud mõõdikute kaupa ning iga kooli jaoks on välja toodud nende paiknemine graafikul. Profiilid on koostatud samade näitajate põhjal, mis on välja toodud ka eelolevates pilvejoonistest ning tabelid 3, 4 ja 5 viitavad nende pilvejooniste numbritele, kus vastavad näitajad esindatud on.

ANDMED PROFIILIS. Profiili koostamiseks teisendati uuringu andmed protsentideks viisil, kus vastava mõõdiku kohaselt maksimaalset tulemust näidanud kooli väärtuseks on 100%, ülejäänud koolid on reastatud selle järgi mitu protsenti nende tulemus oli maksimaalset väärtust näidanud koolist. Paiknemine profiilil ei näita seega mitte absoluutset hetkeolukorda, vaid võrdlust teiste uuringus osalenud koolidega. Näiteks, kui kooli õpetajate vanus satub telje ülaossa, ei tähenda see tingimata, et koolis on eakad õpetajad. See tähendab, et võrreldes teiste koolidega on antud kooli õpetajad vanemad. Samas on oluline panna tähele, kui palju koolide tulemused üksteisest erinevad. Kui õpetajate keskmine vanus varieerub 100 ja 50 protsenti vahel, tähendab see, et telje ülaosas paiknevate koolide õpetajad on keskmiselt peaaegu kaks korda vanemad, kui telje alaosas paiknevate koolide omad. Kui vanus varieeruks aga 100 ja 80 protsendi vahel, oleks koolidevahelised erinevused küll olemas, aga erinevuste määr oleks vaid 20%.

TABEL 3. ÕPETAJA PROFIILI NÄITAJAD

1. Õpetajana töötatud aastad	2.1.1
2. Selles koolis töötatud aastad	
3. Õpetaja vanus	2.1.2
4. Õpetaja palk	
5. Õpilaste arv koolis	2.1.3
6. Kontakttundide arv	
7. Koormus	2.1.4
8. Kodus tehtav töö	
9. Tajutud ülekoormus	2.1.5
10. Läbipõlemine	
11. Rahulolu töötasuga	2.1.6
12. Lahkumiskavatsus	
13. Rahulolu töö sisuga	2.1.7
14. Rahulolu eluga	
15. Õiglane töötasu	N/A
16. Tööpäeva lõpuks täiesti läbi	

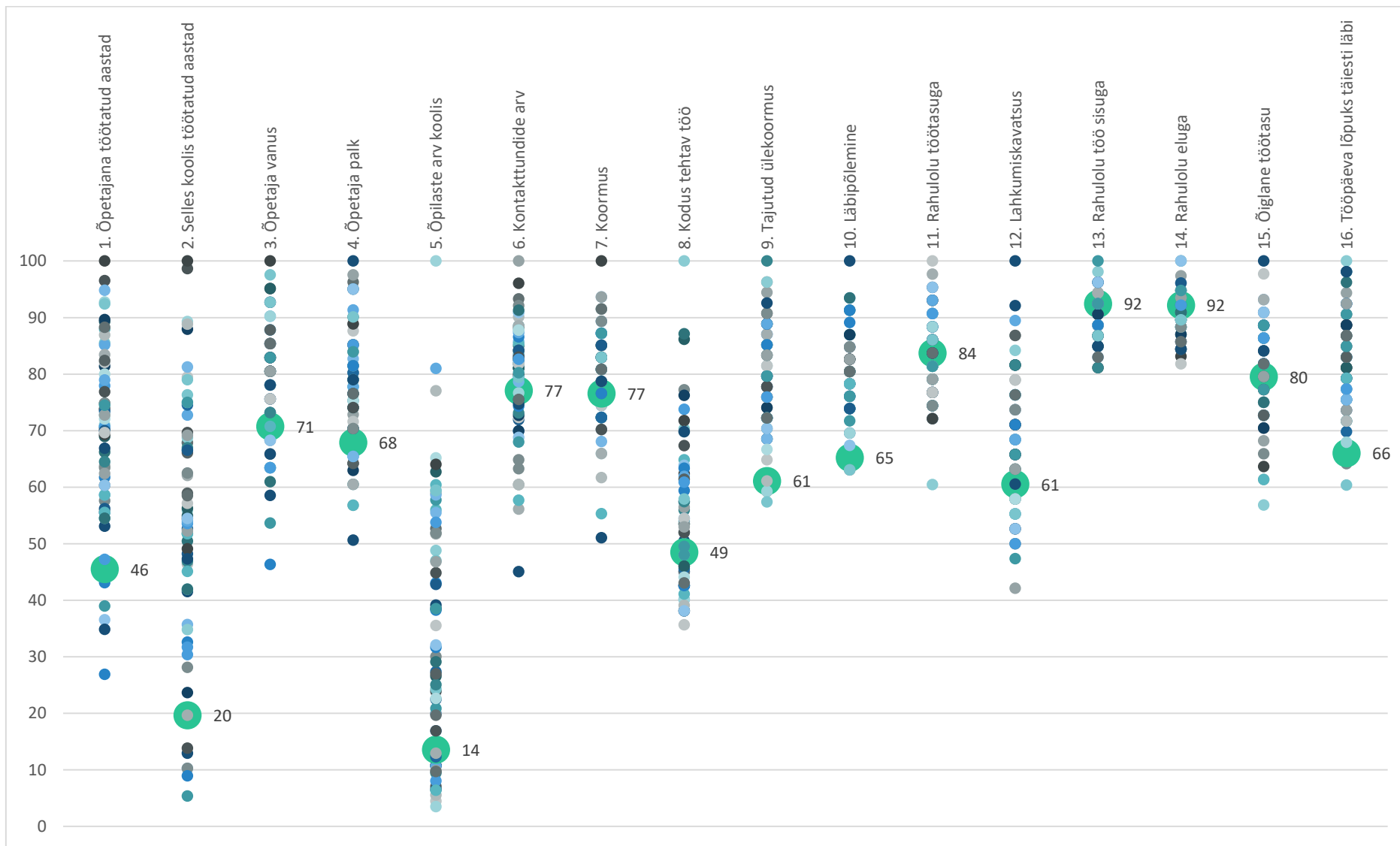
TABEL 4. ÕPPETÖÖ PROFIILI NÄITAJAD

17. Õpetajate koostöö	2.2.1
18. Autonoomiatoetus	
19. Kolleegide tagasisidestamine	2.2.2
20. Koostöine õpetamine	
21. Koolisisene koostöö	2.2.3
22. Kooliväline koostöö	
23. Ajasurve	2.2.4
24. Distipliiniprobleemid	
25. Valmistun tundideks vabast ajast	2.2.5
26. Administratiivtöö ajakulu	
27. Korra hoidmine võtab palju aega	2.2.6
28. Distiplineerimatud õpilased segav	
29. Õpilased ei ole õppimisest huvitatud	2.2.7
30. Õpilased pingutavad vähe	

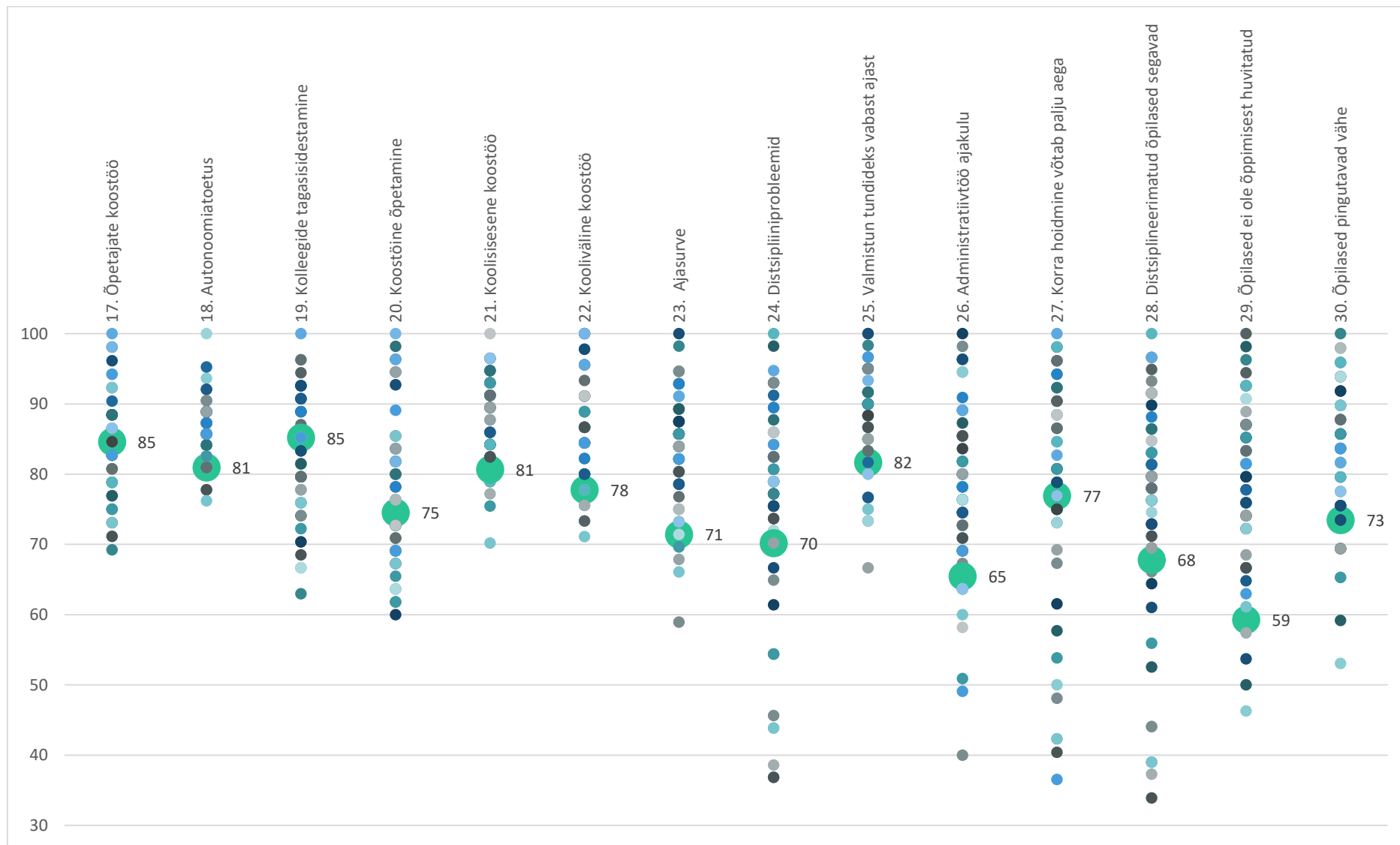
TABEL 5. KOOLI PROFIILI NÄITAJAD

31. Reeglitele orienteeritus	2.3.1
32. Tulemustele suunatus	
33. Suhetele orienteeritus	2.3.2
34. Innovatsioonile suunatus	
35. Paindlikkus	2.3.3
36. Kontrollivus	
37. Innovatiooni olulisus	2.3.4
38. Juhi innovaativsus	
39. Tajutud mõjukus	2.3.5
40. Kaasatus otsustesse	
41. Julgustav juht	2.3.6
42. Juht soovitab õppida	
43. Tulemuslikkuse olulisus	2.3.7
44. Heade tulemuste olulisus	
45. Emotsionaalne seotus	2.3.8
46. Lahkumiskavatsus	

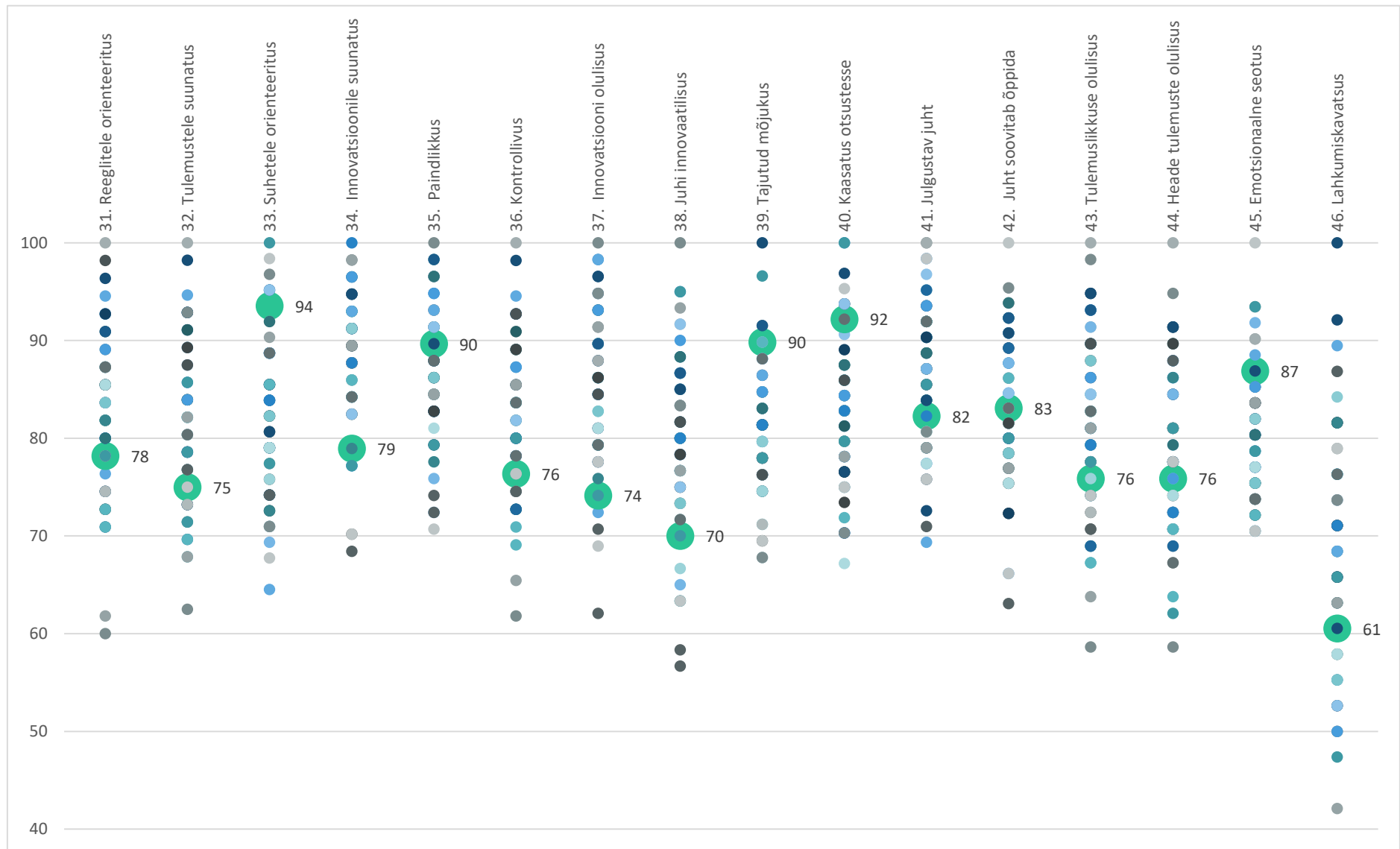
3.1. PROFIIL: ÕPETAJA

3.2. PROFIIL: ÕPPETÖÖ

3.3. PROFIIL: KOOL

4. ÕPETAJATE OOTUSED KOOSTÖÖLE JA MUUTUSTELE KOOLIS

Küsimustik sisaldas ka avatud küsimusi, millele õpetaja sai oma vastuse vabas vormis kirja panna. Järgnevalt on toodud kooli nr 48 õpetajate vastused originaalkujul ning kokkuvõtte kõigi koolide tulemustest. Lisaks on toodud välja ka õpetajate ootused 2016. ja 2019. aasta tulemuste võrdluses. 2019. aasta kooliuuringus küsiti õpetajatelt kolm avatud küsimust:

1. *“Koostööst kellega või mis teemadel tunned Sa praegusel ajal kõige rohkem puudust?”*
2. *“Mis on Sinu arvates kõige olulisem asi, mis peaks Eesti koolis lähiaastatel muutuma?”*
3. *“Mis on Sinu arvates kõige olulisem asi, mis peaks selles koolis, kus Sa töötad, lähiaastatel muutuma?”*

4.1. KOOLI NR 48 ÕPETAJATE VASTUSED

KOOSTÖÖST KELLEGA VÕI MIS TEEMADEL TUNNET SA PRAEGUSEL AJAL KÕIGE ROHKEM PUUDUST?

ei tunne puudust

Raske öelda.

Vastava eriala spetsialistidega.

Ei oska ütelda.

ainesektsiooni õpetajatest (meid on siin koolis nii vähe)

Headest õppematerjalidest

Koostööst eriala spetsialistidega. Sin kohal pean silmas õppeaine valdkonnas töötavate inimestega koostööd.

Psühholoog, logopeed, haridustehnoloog, it tugi

psühholoogist

Koostööst logopeedi ja psühholoogiga.

täiendkoolitus oma erialal

psühholoogist

Tugiteenuste pakkujad, kooli psühholoog

HEV-koordinaator, eripedagoog

Ei oska öelda.

Koostööst psühholoogiga ja õppealajuhatajaga

psühholoogist

et riik annaks erakoolidele suurema kindluse tuleviku suhtes

koostööst logopeediga

MIS ON SINU ARVATES KÕIGE OLULISEM ASI, MIS PEAKS EESTI KOOLIS LÄHIAASTATEL MUUTUMA?

Austav suhtumine lapsevanemate ja lapse poolt õpetajasse.

Kool peaks muutuma 11.klassiliseks, sest õpilased on eluks valmis juba 11.klassi alguses.

Õpetajat tuleks rohkem austada ja tunnustada.

See ei puuduta otseselt ainult kooli, aga üldist hariduselu: Liiga palju on õppekirjandust väljaandvaid firmasid (pean silmas kõiki õpikuid, vihikuid, e-tunde ja e-õpikuid). Õppekirjandus peaks olema vastava eriala tippspetsialistide poolt välja antud ja tugevalt retsenseeritud. Loodusainete õpetaja ei jõua lihtsalt kõigega kursis olla. Samuti võiks tekkida üks kindel firma Eestis, kes tegutseb kõigile koolidele vajamineva loodusainete klassi vahendite ja ainetega. Õppevahendid ei peaks olema ainult õpetaja mure, vaid kogu ministeeriumi ülesanne. Pean silmas digimaailma võimalusi- õppefilmid, programmid, näitvahendid jne.

Õppimine võiks olla võimalikult palju seotud praktilise eluga.

Suhtumine õpetajataesse peaks muutuma positiivsemaks, seda kindlasti soodustab palgatõus. Pigem pean siinkohal silmas ühiskonna suhtumist õpetajatesse. Õpetajat peetakse teenindajaks, kellele on suured nõudmised, samas vähenevad ootused õpilaste osalusele õppetöös.

Kontakt tundide arv väheneb. Rohkem projekt- ja koduõppepäevi. Õpilased teevad koostööd ega kiusa kaasõppijaid.

Inimestele tuleb maksta õiglast palka, muidu lahkuvad kõik head inimesed koolist. Õpetajad peksid tegema oma tööd, mitte kõike, mida koolis vaja teha on.

Õpetajate koormused väiksemaks. Õpilaste arv klassis väiksemaks. Koolidesse erinevad tugispetsialistid.

Väheneda võiksid ainetes mahud, et oleks rohkem loovat aega.

Minu arvates on täiesti vale, et erivajadusega õpilased (peamiselt käitumisprobleemidega) integreeritakse tavaklassidesse. See on kurnav nii õpilastele kui õpetajatele, tunnikvaliteet langeb oluliselt.Lahendus-eriklassid.Erinevate ainetes õpetajatel on isegi ühesuguse tundide arvu puhul erinev töökoormus, mis ei kajastu palgasüsteemis (näiteks mat õpetajal kontrolltööd, konsultatsioonid, eksamiks ettevalmistamine, eksamite läbiviimine, parandamine, järeleksamid jne, mida näiteks käsitöö õpetajal reeglina pole). Lahendus- arvestada tegeliku töö hulka palgaarvestusel.

Tugiõppe süsteem, õpetajate palk.

Ei peaks kogu aeg midagi muutma muutmiste pärast!

Usaldus õpetaja vastu! Kodu ja kool koos tahavad lapsele parimat! Mitte halvustada õpetajaid lapse kuules.Lastega saab hakkama,aga lapsevanemad peaksid end kõvasti kasvatama. Kool ei ole sanatoorium, õpetame lapsed pingutama ja siis sellest pingutusest rõõmu tundma!

Tugisüsteemid koolidele ja õpetajatele (lühiajalised abiõpetajad keerulistes klassides, mentorid, kes aitavad keeruliste klasside ja õpilaste puhul ja kui lapsevanemad ei ole valmis lahendusi otsima, logopeedid, kui koolil ei õnnestu leida jne)

Mõttetut bürokraatiat tuleks vähendada, palgatõus on väga oluline, tugispetsialistide arv peaks suurenema.

Religiooniõpetuse kursuse sisseviimine kõikidesse munitsipaalkoolidesse, kõikidesse kooliastmetesse.

Klassijuhataja töömaht ja töötasu on äärmiselt ebavõrdne. Kõige rohkem lisatööd tekitabki klassi juhatamine.

Ei oska öelda.

Õpilaste suhtumine õpetajatesse peaks olema lugupidavam. Kodust tulevad sageli kaasa üleolevad hoiakud.

Õpetajate palgatase peab tõusma, et väärtuslikke inimesi koolis hoida ja kooli tuua.

Palk, rohkem tugisüsteemi, abiõpetajate olemasolu

Õpetajate palk peab tõusma.

Kõikide Eesti koolide tegevustoetus peaks iga õpilase kohta olema võrdne.

HEV lapsed peaksid saama õppida väikeklassides.

MIS ON SINU ARVATES KÕIGE OLULISEM ASI, MIS PEAKS SELLES KOOLIS, KUS SA TÖÖTAD, LÄHIAASTATEL MUUTUMA?

Kool vajab uut maja.

Lisamaja oleks juurde vaja. Parem oleks, kui kool asuks ühes majas.

Meil kõik toimib.

Kool vajab rohkem ruume ning võimalusi. Eriti valus on füüsika- keemia, geograafia- ja bioloogia klassiga.

Kool peaks saama uue maja.

Koolil oleks vaja rohkem abipersonali nagu näiteks huvijuht, logopeed, eripedagoog.

Tugipersonal: psühholoog, logopeed, medõde, haridustehnoloog, huvijuht.

Ootan tööle psühholoogi, tugispetsialiste, huvijuhti.

Lahenema ruumikitsikus, kool jõuab oma arengus nii kaugele, et kasvuraskused jäävad selja taha.

Koolitoit on viletsavõitu. Võimalusel arvestada rohkem õpetaja vaba aja väärtustamisega tunniplaani koostamisel st vähem "auke" tööpäevas.

Õppimise tingimuste parandamine(ruumid, õppevahendid)

Vaja on häid õppehooneid!

Erispetsialistide tugi erivajadustega laste õppe- ja kasvatustöö toetamisel.

Koolihoone "stabiliseerumine"

Erisustega arvestamine igas valdkonnas.

Ei oska öelda.

Meil oleks vaja huvijuhti ja tugispetsialiste.

Oma statsionaarse maja saamine on Tallinna Toomkoolile oluline.

On vaja psühholoogi

Ruumikitsikus

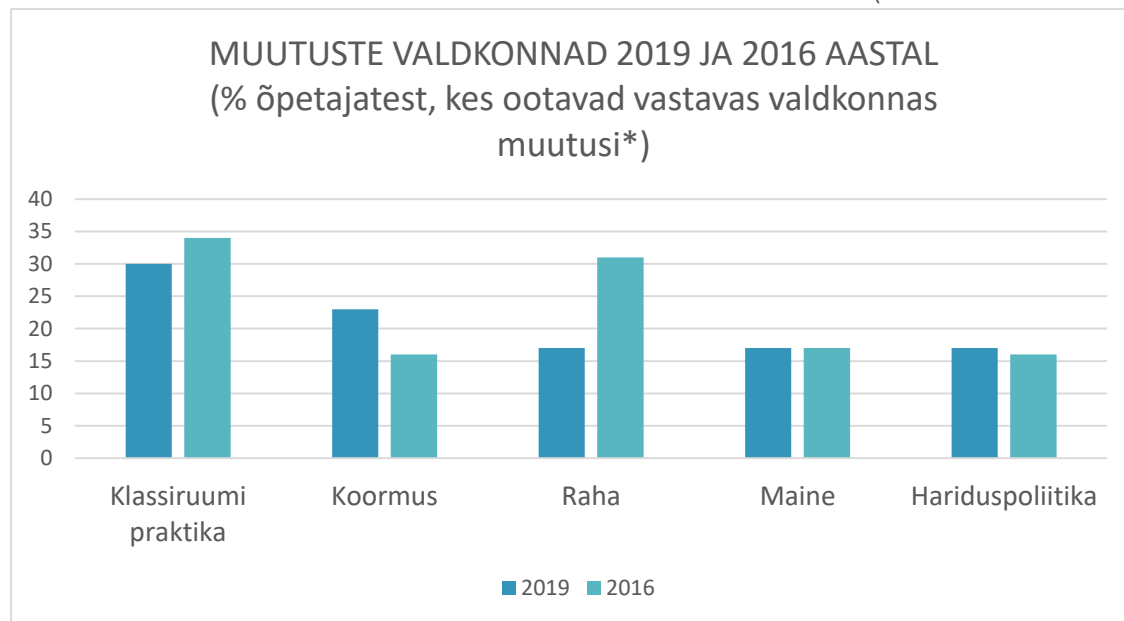
Et me saaksime oma ajaloolise maja tagasi.

Kaduma peaksid poisteklassid ja tüdrukuteklassid ning tekkima segaklassid, sest praegune olukord ei õpeta lapsi toime tulema oma rollidega elus, kus suhelda ja töötada tuleb alati ka vastassoost inimestega.

4.2. MUUTUSTE VALDKONNAD. VÕRDLUS 2016 AASTAGA

Võrdlemaks õpetajate ootusi muutustele Eesti koolides 2016. ja 2019. aastatel viidi läbi muutuste kategoriseerimine, mille käigus koondati õpetajate ootused muutustele kümnesse teemavaldkonda. Joonisel 1 on esitatud viis 2019. aasta kõige oodatumat muutuste valdkonda, koos 2016 aasta võrdlusandmetega. Joonis kajastab kõigi uuritud koolide õpetajate ootusi. Oma kooli õpetajate tulevikusoovide analüüsimisel saab joonisel esitatud eelistusi kasutada nn taustainfona.

JOONIS 1. ÕPETAJATE OOTUSED MUUTUSTELE 2016 JA 2019 AASTAL (KÕIK KOOLID KOKKU)

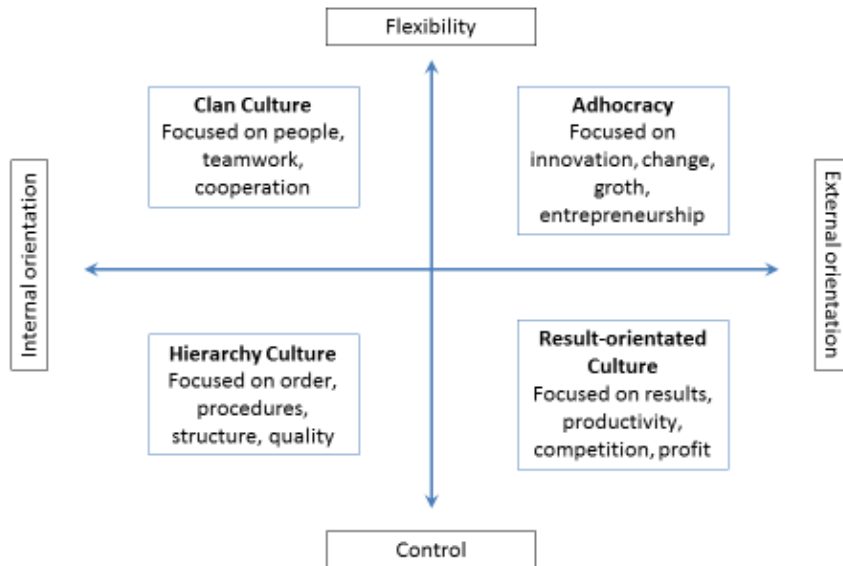

*kuigi küsiti ühte ja kõige olulisemat muutust, panid paljud vastajad kirja mitu. Õpetajate kõik soovid võeti arvesse.

LISA 1

KOOLI ORGANISATSIOONIKULTUURI mõõtmiseks kasutati Quinni ja Cameroni nn konkureerivate väärtuste mudelit, mis koosneb kahest dimensioonist (paindlikkus vs kontroll ning organisatsiooni sisse - vs. väljapoole orienteeritus) ning neist johtuvast neljast organisatsioonikultuuri tüübist: koostööle ja suhetele orienteeritud kultuur, hierarhiale ja korrale orienteeritud kultuur, võistluslikkusele ja tulemustele orienteeritud kultuur ning muutustele ja uuendustele orienteeritud kultuur. Täpsemad selgitused konkureerivate väärtuste mudeli kohta antakse 26. aprilli ümarlaul.

Konkureerivate väärtuste mudel

Allikad:

Cameron, K.S., Quinn, R. E. (1999). *Diagnosing and changing organizational culture: based on the competing values framework*. Reading (Mass.). Addison-Wesley.

Cameron, K. S., Quinn, R. E. (2006). *Diagnosing and Changing Organizational Culture. Based on the Competing Values Framework*. The Jossey-Bass Business & Management Series.